

PO DEŠIMTĄJĄ “AGROBALT 2001” PARODĄ PASIŽVALGIUS

Dr. Leonas Milčius

Lietuvos žemės ūkio ministerijos
Darbo ekonomikos ir mokymo tarnybos direktorius

Gražus ir svarbus šis pavasaris kiekvienam kaimo gyventojui, ūkininkui. Ir ne vien todėl, kad pagaliau pradžiūvo dirva ir galima pradėti sėti, į žalias ganyklas išginti po žiemos nusistovėjusius gyvulius, o ir pačiam su ankstyvu vytyturu ar pirmąją gegute pasidžiaugti pradėtais dar vienerių metų darbais. Tikriausia, kiekvienas už darbo pradžios regi jo rezultata - brandų derlių, sunkius aruodus, gražų pelną. Tik pastarasis po įvairių kalbų, karštų piketų, politinių šurmulių darosi vis mažiau apčiuopiamas, sunkiau pagaušamas. Tad ir pavasariu darbyne atsargus Lietuvos žemdirbys gal tik viena ausimi klauso pavasarių paukščių giesmių, daug svarbiau jam išgirsti kitką - ką žada valdžios vyrai, kokią kaimo ateitį kuria

politikai, jo pagamintos produkcijos perdirbėjai, verslininkai ir visi tie, nuo kurių priklausys jo žemės derliaus likimas. O išgirsti ir pamatyti šiomis dienomis Vilniuje tikrai buvo ko.

Vidurio ir Rytų Europos žemės ūkio ministrų konferencija

Pirmą kartą Lietuvoje vyko Vidurio ir Rytų Europos žemės ūkio ministrų konferencija „Europos Sąjungos plėtra: nauda ir problemos stojančių šalių žemės ūkyje“, kurioje dalyvavo 12 šalių žemės ūkio ministrai bei ES žemės ūkio ir žuvininkystės komisaras Franz Fischler. Mūsų Vyriausybės vadovui, žemės ūkio politikams buvo ne tik gera proga pademonstruoti Lietuvos pasirengimą stojimui į ES, bet ir išgirsti aukšto svečio nuomonę

bei pažadus dėl labai konkrečių dalykų. Visiems rūpi, kada pagaliau Lietuvą pasieks lėšos pagal Specialiąją žemės ūkio ir kaimo plėtros (SAPARD) programą (apie ją rašiau šių metų 5 - am „Dirvos“ numeryje), kaip ES vertina Lietuvos pasirengimą, kokias svarbiausias sąlygas kelia žemės ūkiui ir kt.? Tai pirmoji tokia Lietuvoje surengta konferencija ir ji svarbi ne tik mums. Visoms į ES integruojančioms šalims labai svarbu aptarti svarbiausius uždavinius: kaip didinti žemės ūkio produktų konkurencingumą, kokios bus kvotos, investicijos, kokie bus pranašumai, kaimo ir žemės ūkio plėtros kryptys bei strateginiai tikslai? Tad tarptautinė žemės ūkio ministrų konferencija ir tarptautinė paroda skirta žemės ūkiui labai tiko bei papildė viena kitą.

Ir vėl kviečia „AgroBaltas“

Tik balandžio mėnesį prie Kauno, Noreikiškės, nušurmuliavo žemdirbiams ir miestiečiams skirta paroda - mugė „Ką pasėsi 2001?“ ir čia pat, gegužės pradžioje, Vilniuje, „Litexpo“ parodų rūmai pakvietė šimtus dalyvių ir tūkstančius lankytojų į jubiliejinę, dešimtąją tarptautinę žemės ūkio, maisto ir pakuočių pramonės parodą „AgroBalt 2001“, kurios dalyvių geografiją sudarė net 31 šalis, 660 firmos ir 27 oficialios delegacijos. Jau lyg ir įpratome savo parodose matyti artimiausius kaimynus, latvius, estus, vokiečius, švedus, anglus ir kitus europiečius, tačiau šį kartą paroda peržengė senąją Europos žemyną ir net Atlantą. JAV turėjo net aštuonis atstovus, vienas iš kurių - Ohio valstija. Kad į parodą atvyko šios valstijos žemės ūkio departamento direktorius Fred L. Dailey yra nemažas ir mūsų garbės konsulės Ohio valstijoje Ingridos Bublienės nuopelnas.

Nežiūrint, kad šiais metais dėl griežtesnių veterinarijos

Prie žemės ūkio ministerijos darbo ekonomikos ir mokymo metodikos tarnybos stendo. Iš kairės į dešinę - direktorius Leonas Milčius, vyresnioji specialistė leidybai Dalia Lapinskienė, vyriausioji specialistė metodiniam darbui Vida Jonušaitytė ir direktoriaus pavaduotoja, Mokymo ir informacijos skyriaus vedėja Veronika Pilipavičienė.

tarnybos reikalavimų parodoje negalėjo dalyvauti gyvulių augintojai, visi paviljonai ir aikštelės buvo užpildytos margaspalviais stendais, naujomis mašinomis, įrenginiais, ištaisomis besisukančiomis ir kitaip dūzgiančiomis technologinėmis linijomis. Pirmą kartą parodos metu net 1500 kvadratinėjų metrų paviljone veikė mugė „Kaimo verslai“, o bendrame parodos plote, kuris užėmė per 12 tūkst. kv.m, savo produkciją pristatė apie 200 Lietuvos gamintojų. Niekas negalėjo skųstis, kad nebuvo ko ragauti, pirkti ar kitaip pasidžiaugti maloniu suvenyru, menišku dirbiniu, putojančiu alumi, puošniu šakočiumi bei kita medumi, dūmais ir šiaip pikantiškais prieskoniais kvepiančia visų skoniui tinkančia užkanda.

Parodos svečiai, oficialios kalbos ...

Tikriausiai visur ir visada pats išpūdingiausias renginys būna parodos atidarymas, kai dalyvauja garbingi svečiai, sakomos svarbios kalbos, į dangų pakyla visas debesis margaspalvių balionų, o pakilią nuotaiką palaiko geras orkestras. Viso to buvo ir šį

kartą. Atidarymo iškilmėse dalyvavo Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus, buvęs prezidentas Algirdas Brazauskas, ES žemės ūkio ir žuvininkystės komisaras dr. Franc Fišler, Lietuvos žemės ūkio ministras Kęstutis Kristinaitis, Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, Seimo, Vyriausybės nariai, žemdirbiškųjų organizacijų, maisto pramonės įmonių ir įvairių kitų firmų vadovai. Žaliais švarkais pasipuošę pučiamųjų instrumentų orkestro „Trimitas“ vyrai (vadovas - nusipelnęs Lietuvos kultūros veikėjas doc. Romas Balčiūnas) trankais maršais, atrodo, drebino patį dangų.

Atidarydamas parodą ir sveikindamas jos dalyvius, svečius Respublikos Prez. V. Adamkus džiaugėsi, kad paroda darosi vis populiarsnė, kad auga Lietuvos ūkininkų pažanga, jų sugebėjimas ne tik užauginti žemės ūkio produkciją, bet ir ją paruošti bei kas metai užkariauti vis platesnes rinkas. Prezidentas taip pat džiaugėsi, kad tokio pobūdžio paroda yra pati didžiausia Baltijos šalyse.

Nukelta į 8 p.

Visada ką savo kolegoms turi patarti prof. Antanas Stancevičius. Iš kairės į dešinę - prof. A. Stancevičius, Aldona Rusienė, Zenonas Prašmatna, Algimantas Vaičiulis.

Rimanto Grikšos firmos „Grimeda“ muzikantai (š kairės) Albinas Batavičius ir Ipolitas Petrošius.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ SEIMAS ATMETĖ PREZIDENTO VETO

Gegužės 17 d. Seimas atmetė Prezidento veto Azartinių lošimų įstatymui ir jo pateiktas pataisas. Azartinių lošimų įstatymas liko galioti toks, koks buvo priimtas Seime. Prieš Prezidento siūlymus balsavo 78 Seimo nariai, už 18, susilaikė - 7, praneša ELTA.

Seimas nepritarė Prezidento pateiktoms pataisoms Vertybinių popierių viešosios apyvartos įstatymo pakeitimui, praneša ELTA.

Palikta galioti Seimo priimta nuostata, nustatanti, kad investuotojas, iš valstybės įsigijęs daugiau kaip 50 procentų privatizuojamos įmonės akcijų, privalės supirkti likusias akcijas iš smulkiųjų akcininkų už tokią pat kainą, kokią jis mokėjo už valstybines akcijas.

Gegužės 1-oji Seimo valia įteisinta kaip šventė, nes Seimas atmetė Prezidento veto Švenčių ir Atmintinų dienų įstatymų pataisas ir Gegužės 1-oji tarptautinė darbo diena įteisinta kaip oficiali šventė, praneša ELTA. Šalies vadovas, gražindamas pakartotinai svarstyti šiuos teisės aktus, siūlė Gegužės 1-ąją, kaip ir buvo iki Seimo priimtų pataisų, laikyti atmintina diena. Prieš Prezidento siūlymą balsavo 78-ni parlamentarai, už buvo 20 ir susilaikė 5 Seimo nariai.

“Prezidentas nepataikė į dešimtuką”, “Prezidentūra turės praryti karčią piliulę ir toliau rimtai dirbti”, “atmesti Prezidento siūlymai - normali Konstitucijoje numatyta įstatymų leidybos procedūra” - taip politikai, teisininkai komentuoja įvykius Parlamente.

Gegužės 7 dieną Lietuvos Seimo narys prof. Vytautas Lansbergis susitiko su JAV Prezidento patarėja saugumo klausimais Condoleezza Rice.

Nuo pat nepriklausomybės atkūrimo Lietuvos Parlamento narys, dabartinis Seimo vicepirmininkas Česlovas Juršėnas teigia nepamenąs, kad per vieną dieną būtų atmesta tiek Prezidento vetuotų dokumentų. Anot jo, tai pirmas atvejis Seimo ir Prezidento santykiuose, nes net konservatorių valdymo laikais Seime nebuvo vienu ypu atmesta tiek Prez. Algirdo Brazausko veto.

Prezidento patarėjas, Teisės departamento vadovas Armanas Abramavičius sako, kad įstatymų leidybos procedūra numato Prezidentui teisę vetuoti įstatymus, o Seimas - teisę priimti arba nepriimti valstybės vadovo teikiamas pataisas. Tai, anot jo, yra normali įstatymų leidybos procedūra. Vis dėlto A. Abramavičius apgailestavo, kad Seimas neatsižvelgė į Prezidento V. Adamkaus pateiktas konstruktyvias pataisas Azartinių lošimų įstatymui, kurios būtų padėjusios kovoti su korupcijos ir piktnaudžiavimo atvejais. Prezidento pataisos, pateiktos šiam įstatymui, buvo parengtos vadovaujantis STT išvadomis.

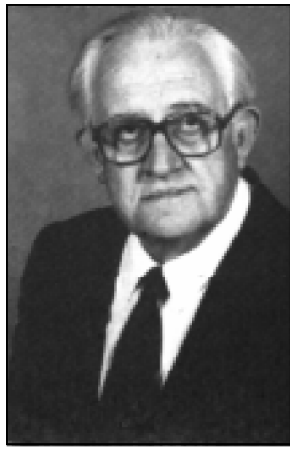
■ CENTRO SAJUNGA PRITARIA

Centro sąjunga pritaria Vyriausybės iniciatyvai įtvirtinti viešumo principą, kad visuomenei būtų prieinama informacija apie politikų, valdininkų atlyginimus, praneša ELTA. Centro sąjunga taip pat išpareigoja paspartinti Vyriausybės parengtą Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pataisų priėmimą Seime. Centristai yra tvirtai įsitikinę, kad tokios iniciatyvos negali likti tik žodžiais, o turi būti įgyvendintos.

“Ne viena Vyriausybė jau kalbėjo apie valdininkų atlyginimų politikos viešumą. Galų gale reikia tai įgyvendinti, ir mes būtinai paremsime šią Vyriausybės iniciatyvą”, - sakė Centro sąjungos vicepirmininkas, Seimo narys Gintaras Šileikis.

Nukelta į 5 p.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Pietryčių Azijoje yra apie 7,000 salų salelių, kurių sausumos plotas vos 116,000 kvadratinų mylių, tačiau ten gyvena daugiau 80 milijonų žmonių. Salos iki 1898 priklausė Ispanijai, tačiau po to jas tvarkė JAV. Pastaruoju metu Filipinuose vėl vyksta varžybos dėl valdžios. Filipinai išvedė demokratinę santvarką 1946 m. Ilgą šalį bandė pasiglemžti tarptautinis komunizmas, vyko penkerius metus užtrukęs civilinis karas. Valdžią laimėjo kariuomenė, kuriai vadovavo Ferdinand Marcos, valdęs iki 1986 metų. Po jo buvo priimta nauja konstitucija ir prezidente buvo išrinkta moteris Corazon Aquino. Filipinų prezidentas eina ir vyriausybės galvos pareigas. Jam valdyti padeda Senatas su 24 nariais ir seimas su 221 atstovu. Prezidentui žemuosius rūmus leidžiama dar papildyti jo parinktais 50 nariais.

Parlamente jau pernai atsirado stipri opozicija prezidentui Joseph Estrada. Spauda ir politiniai priešai viešai ėmė kaltinti jį valstybės lėšų pasisavinimu ir korupcija. Anksčiau Estrada buvo filmų aktorius, labai populiarus tarp vargšų, benamių ir bedarbių. Prieš išrenkamas prezidentu Estrada buvo San Juan miesto

KAS LAIMĖS VALDŽIĄ FILIPINUOSE?

meras ir buvo seimo narys, o 1998 buvo išrinktas prezidentu. Filipinų konstitucija reikalauja, kad atskirai būtų renkamas ir viceprezidentas. Juo buvo išrinkta Gloria Macapagal Arroyo. Senatui bandant pašalinti už sukčiavimus Estradą, viceprezidentė buvo prisaikdinta užimti jo vietą. Ji gerai pažino svarbiuosius kariuomenės vadus, užaugo prezidentūroje, nes jos tėvas buvo prezidentu 1961-65 metais.

Laukiant pašalinto prezidento teismo, valdžios teisingumo ministras paskelbė, kad išaiškintas sąmokslas jėga perimti Filipinų valdžią. Svarbieji sukilėliai jau suimti. Tai senatorius, buvęs šalies ambasadorius JAV-se, tarp 11 suimtų sąmokslininkų yra buvęs valstybės policijos vadas ir net buvęs Marcos laikų gynybos ministras, vėliau senatorius. Planuota su kelių šimtų vyrų, policijos valdininkų pagalba užimti ligoninę, kurioje laikomas prezidentas Estrada, okupuoti prezidentūrą. Sąmokslininkai planavę nužudyti abu Estradą ir Gloriją. Ši tačiau sąmokslą pasitiko tvirta ir paskelbė “sąmokslą stovį”. Uždraustos masinės demonstracijos. Prezidentei palankios jėgos atmušė masinės demonstracijos jėgas ašarinėmis dujomis ir šūviais. Šeši žmonės žuvo. Gegužės 14 d. turėjo įvykti nauji balsavimai, prezidentė paskelbė, kad ji kandidatė į prezidentės vietą ir karo stovio neketina paskelbti.

Filipinams išvengti nedemokratinė procedūra nelengva ir todėl, kad gyventojų

Keliais sakiniiais

Junichiro Koizumi, naujasis Japonijos ministras pirmininkas, pradėdamas pareigas pasisakė už pertvarkymą savo valstybės prekybos ir finansų sistemos, įskaitant politinius ryšius su užsienio valstybėmis.

tarpe yra didelis rasis ir religinis mišinys. Malajų rasei priklauso 91 %, jų tarpe 83 % katalikų, 5 % musulmonų, 9 % protestantų, 3. % budistų. Salose gyvena 1.5 % kiniečių. Valstybinė kalba yra anglų, tačiau daugumas kalba įvairiomis “tagalog” tarmėmis.

Buvęs Filipinų prezidentas Estrada buvo apkaltintas ir suimtas balandžio 25 d. Svarbiausias jo apkaltinimas lietu 82 milijonus dolerių, kuriuos jis nelegaliai “sukombinavo” per 30 prezidentavimo mėnesių. Gegužės 12 d. prezidentas ir jo sūnus buvo perkelti iš policijos poligono 40 mylių nuo sostinės Manilos į miesto ligoninę. Teisėjas paaikšino spaudai, kad buvęs prez. turi aukštą temperatūrą, o jo sūnus skundžiasi vidurių skausmais.

Filipinų prezidentės pareigas einanti ponia Arroyo yra įsteigusi savo partiją “Liaudies Galios Koaliciją” ir pažadėjusi įgyvendinti žemės reformą. Įvairūs sąmokslai ir maištai Filipinuose dažnai remiasi tuo, kad ten nėra jokios vidurinės klasės. Vieni reikalauja teisingesnio turtų paskirstymo. Turtingieji dažnai valdo milijonų žemės plotus, išstis salas. Vargšai tesidžiaugia kumečių gyvenimu. Juos nesunku išvesti į gatves, į piktas demonstracijas. Dabartinė prezidentė Gloria Arroyo dar prieš suimant buvusį prezidentą pradėjo dalinti savo rėmėjams žemės sklypus iš didžiulių savo dvarų. Ji pažadėjo praveisti valstybėje žemės reformą, jei rinkimuose ji laimėtų bent 13 Senato vietų.

dešiniųjų politinių partijų sustiprėjimo.

• **Ganos** futbolo stadione įvyko muštynės tarp “sirgalių”. Įsikišus policijai, žiūrovai ėmė bėgti iš stadiono ir susikimšime žuvo 130 žmonių. Kovo mėnesį panašus įvykis buvo Pietų Afrikoje, žuvo 43 žmonės, Konge žuvo septyni. Ganoje palaidojus žuvusius sporto mėgėjus, daug jaunų vyrų akmenimis puolė policijos būstines. Teko pasiųsti kariuomenę nuraminti futbolo mėgėjus.

• **Rusijos** kariuomenės štabo viršininko pavaduotojas gen. pulkininkas Valery Manilov pasakė, kad JAV sumanymas statyti gynybos raketų sistemą gali sukelti ginklų

Nukelta į 3 p.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$35.00, first class - \$58. Single copy - 70 cents. Air mail overseas - \$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pirma klase - \$58. Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. Atskiro numerio kaina - 70 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai gražinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

SPAUDOS IR ŽODŽIO LAISVĖ

Spaudos laisvės dieną, kuri minima gegužės mėn. 3, verta prisiminti tų laisvių padėtį pasaulyje. Geriausias žinias tuo klausimu teikia JAV organizacija "Freedom House", kuri seka pilietinių žmogaus laisvių ir politinių teisių apribojimus visame pasaulyje. Tos organizacijos pranešime skaitome, jog praėjusiais metais su spaudos laisve susijusi padėtis buvo šiek tiek geresnė.

Didžiausią susirūpinimą sukėlė Rusijos vyriausybės kontroliuojamos gamtinių dujų "Gazprom" įvykdytas kelių nepriklausomų spaudos institucijų perėmimas savo žinion. Gerai pasaulyje žinoma, kad Rusiją įrašė į 53 valstybių sąrašą, kurių spauda yra dalinai laisva. Bet valstybių, kurių spauda nėra laisva, yra net 62 valstybės. Kinijoje yra vykdoma griežta cenzūra, ten komunistinė vyriausybė persekioja žurnalistus ir įkalina tuos, kurie kritikuoja valdžios poelgius už katalikų vyskupo laikymą kalėjime arba, pavyzdžiui, religinio judėjimo "Falun Gong" grupę. Kinijoje per vienerius metus buvo uždaryta dešimtys laikraščių, o sausio mėnesį 27 laikraščiai, kurie apkaltinti politinėmis klaidomis. Ten suimti du ir pašalinti iš darbo trys žurnalistai. Jie kaltinami, kad parašė neaprobuotus straipsnius, turėjo ryšius su užsienio žurnalistais ir platino vaizdajuostes iš 1989 metais Beigingo Tiananmeno aikštėje vykusių už laisvę demonstracijų. Kinijos spaudą kontroliuoja vyriausybė ir "Freedom House" paskelbė visam pasauliui, kad jos spauda nėra laisva. Bet pranešime rašoma, kad jos vyriausybės dar nesugeba kontroliuoti interneto. Priešingai JAV ir Anglija, kurių spauda visiškai laisva, bando griežčiau kontroliuoti per internetą perduodamas žinias ir visokią nemoralią medžiagą. 22 valstybėse spauda yra visiškai laisva. Iš viso buvo aptartos 187 valstybės ryšium su spaudos laisve. Tyrimais jie nustatė jog tik 21 procentas pasaulio žmonių gali laisvai naudotis spauda, radiju ir televizija. Čia įskaitoma ir Lietuva. Tik dalinai gali savo mintis skelbti 43 procentai žmonių, daugiausia gyvenančių Afrikoje.

Pasaulyje praėjusiais metais 26-iose valstybėse buvo nužudyti 52 žurnalistai - daugiausia Kolumbijoje, net 10, Rusijoje 6, Haiti 3, Siera Leone 3, Pakistane 3, Indijoje 3, Filipinuose 3, Meksikoje 2, o kitur po vieną. Aštuoniolikos kraštų kalėjimuose yra mažiausiai 81 žurnalistas už skelbiamą tiesos žodį. Daugiausia kalėjime žurnalistų laiko Kinija - 22, o Turkijoje 14, kitose valstybėse po kelis. Nuo 1988 metų iki šiol savo pareigas atlikdami žuvo 52 žurnalistai.

Lietuvoje viešėjus JAV Transliacijų tarybos, kuri prižiūri "Amerikos balsą" ir "Laisvosios Europos" radiją, pirmininkas Marc Nathanson pareiškė: "Spaudos ir žodžio laisvė Lietuvoje yra tokia, kad jūsų valstybė gali būti pavyzdys kitoms valstybėms šioje srityje". Jo tėvas yra kilęs iš Lietuvos. Deja, tos nežabotos laisvės spaudoje ir televizijoje jau lyg ir per daug. 32 Lietuvos mokslininkai, dvasininkai, menininkai ir gydytojai paskelbė atvirą laišką Lietuvos valstybės prezidentui, norėdami atkreipti krašto vadovo dėmesį į Lietuvos spaudoje dominuojančias moralines negeroves.

S. Tūbenas

PARAŠŲ RINKIMAS LĒTAI VYKSTA!

Praityje tiek ALT'as, tiek LB-nė buvo tokiems darbams pasirengusi. Turėjo tam tikrą sistemą ir planus numačiusi. Ką ir kaip, tam tikrais atvejais reikėtų daryti. Bet po Lietuvos atsistatymo, atrodė, kad dabar jau Lietuva pati - galės už save kalbėti. Mūsų organizacijoje įvyko struktūriniai pasikeitimai. Pradėta daugiau rūpintis savais reikalais. Ir iš dalies rūpintis "Trečiosios bangos" įsijungimu!

O nuo politinio spaudimo Washingtonui pradėjome palaipsniu atprasti. Ir dabar aiškiai matyti, kad darbai nebėra iš centro planingai organizuojami. Bet viskas vyksta daugiausiai sporadiškai. Tokiu būdu darbus vykdant, negalima ir gerų rezultatų tikėtis! Dabar norint, kad Lietuva būtų 2002 m. į NATO pakviesta, reikia išvystyti didelį spaudimą. O tam reikia organizuotų pastangų. Neužtenka paraginti laiškus rašyti, bet spaudoje reikia paskelbti visų kongresmenų ir senatorių pavardes nurodant kokiems distriktams jie atstovauja ir tikslus jų įstaigų Washingtono adresus.

Prieš Lietuvos atgimimą buvau įsivėlęs į laiškų rašinėjimą. Tuomet domėjau, kaip rašyti ir kokią reikšmę jie turi. Angliškoje spaudoje

skelbtose instrukcijose buvo rašyta, kad spausdinti lapai su daugeliu parašų labai mažą reikšmę teturi. Žymiai reikšmingesni yra asmeniškai laišškai ranka rašyti. Skaitoma, kad mašinėle ar kompiuteriu rašyti gali būti parašyti sekretorės. Žmogaus rašytas laiškas yra skaitomas, kad jis atstovauja 100 balsuotojų. Tokį įvertinimą yra padarę, kadangi žino, kad bendrai paėmus, amerikiečiai į politinius reikalus nėra linkę užsiangažuoti. O tas, kuris paskambina telefonu ar atsiunčia telegramą - tai jau gal 6-7 dolerius tam tikslui aukoja. Tai tokie yra žymiai daugiau verti - negu tie, kurie tik minutę laiko sugaišta pasirašydami. Trumpai: viską sveria įdėtas laikas ir pinigai. Į sintaksę ar gramatiką daug dėmesio nėra kreipiama. Žinoma, taisyklingas rašymas atkreips dėmesį. Nes yra skaitoma, kad didžioji dalis aukštesniąją mokyklą baigusiu, yra "functionally illiterate" (praktiškai ne pilnai raštingi").

Bendrai paėmus, spaudoje trūksta tuo reikalu propagandos. Mano dėmesį patraukė Bronio Nainio straipsnis "Drauge". Bet to dar neužtenka! Reikia pastoviai kalte kalti. Berods Goebelsas

Juozas Žygas

yra pasakęs, kad "Mintys yra, kaip vyns. Juo daugiau kali - tuo giliau lenda". Tad ir reikia pastoviai kalti! Mūsų vadovaujantieji organai turėtų žinoti, kad pastoviai reikia informuoti ir reikiamus adresus duoti. Nereikia manyti, kad vieno ar dviejų sykių užtenka. Be to, reikia žinoti, kad vyresni žmonės tai, ką vakar skaitė, šiandieną jau nebeatsimena! Reikia kelis sykius kiekvieną savaitę vienu ar keliais sakiniais tai priminti. Kai savo pareigą būsime atlikę - tuomet ramia sąžine galėsime pailsėti!

Reikėtų neužmiršti, kad šiuo atveju mūsų balsas yra nelyginamai svaresnis negu Lietuvos! Tad savo, šia išimtiną padėtį, turime pilnai panaudoti! Reikėtų, kad Washingtonas ir vėl lietuvių svorį pajautų. Kol mes ramiai savo rezidencijose sėdime, tai niekas į mus dėmesio nekreipia! Nereikia kažko dramatiško bet, kad visi mūsų rinkti atstovai mūsų svorį jaustų. Ir reikalui esant Lietuvos interesus palankiai paremtų!

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

lenkynes, kuriose bus priversta dalyvauti ir Rusija, kuri tam turi mokslines ir technologines galimybes.

• **Popiežius Jonas Paulius II** savo šešių dienų kelionėje, lankydamas vietas, kurias lankė šv. Povilas, Sirijos sostinėje buvo priverstas išklausti jaunojo, 35 metų prezidento Bashar Assad sveikinimo kalbos. Sirijos prezidentas pasakė, kad pasaulio krikščionys ir musulmonai susivienytų prieš Izraelį, kurio vadovybė išėjo prieš visų religijų principus. Jie kankina ir žudo palestiniečius, kaip jie išdavė ir Jėzų Kristų, pasakė prezidentas. Popiežius meldėsi už taiką Galano aukštumose esančiame Quneitra mieste, kurį Izraelis okupavo 1967 metų kare ir sugriovė prieš grąžindamas tą miestą Sirijai. Sirija paliko miesto griuvėsius kaip paminklą Izraelio agresijai.

• **Didžiosios Britanijos** premjeras Tony Blair, gavęs karalienės sutikimą paleisti parlamentą, paskelbė naujus parlamento ir savivaldybių rinkimus birželio 7 d. Savo kalboje jis sakė dar nespėjęs su savo Darbo partija reformuoti

švietimo ir sveikatos priežiūros sistemų. Daug žalos valstybei padarė galvijų snukio ir nagų epidemija. Piliečių apklausa parodė, kad darbiečiai gali vėl laimėti rinkimus ir sustiprinti parlamente savo persvarą.

• **Kinija** paskelbė, kad ji neleis savo žemėje suremontuoti ten stovintį JAV šnipinėjimo lėktuvą, tačiau sutiks leisti jį išardyti ir dalis išvežti.

• **Du Izraelio** jaunuoliai, vienas jų neseniai imigravęs su tėvais iš JAV, buvo akmenimis užmušti Vakarų kranto požeiminėse olose, kurias jie atvyko apžiūrėti Gazos palestiniečių pabėgėlių stovykloje, kurią apšaudė Izraelio tankai, žuvo keturių mėnesių amžiaus mergaitė. Maltos saloje sustojęs popiežius Jonas Paulius II pareiškė, kad jam didelį skausmą sukėlė žinios apie nekaltų jaunų žmonių mirtį. Palestiniečių stovykloje Izraelio kariuomenė sunaikino 60 pastatų, nes juose gyvenę arabai teroristai. Izraelio premjeras pasakė, kad smurtas sustotų, jei Palestinos vadovybė sustabdytų savo smurto veiksmus.

• **Gegužės 9 d.** Bill Clinton, buvęs JAV prezidentas, susitiko kaip "privatus pilietis" Kinijos prezidentą ir nuramino jį, kad naujasis JAV prezidentas George W. Bush nėra Kinijos priešas, nors jam nelengva pradėti naujų ryšių etapą. Clinton ir prez. Jiang abu susitiko Hong Konge. Pasimatyme dalyvavo Kinijos vicepremjeras ir užsienio reikalų viceministras.

• **Kanados** dešiniųjų politinių partijų vadovybėje (Reformos ir Konservatorių) įvyko skilimas. Buvo planuota bendromis jėgomis pašalinti iš valdžios dabartinį liberalą premjerą Jean Chretien, tačiau nepavyko susitarti, kas jungtinėje partijoje gros pirmuoju smuiku. Tas tik sustiprino dabartinę vyriausybę.

• **Afrikos** vakarinėse šalyse, kur auginama daug kavos ir kakavos, Jungtinių Tautų žiniomis, plantacijose dirba tūkstančiai vaikų. Jie išnaudojami, perkami, perduodami vergijon jų pačių tėvų, nemato nei mokyklų nei ligoninių.

LIETUVA IR PASAULIS

NATO CENTRAS VILNIUJE

Vilniaus miesto valdyba nusprendė skirti 10 tūkst. litų NATO informacijos centrui įrengti. Suremontuoti patalpas ir pasiruošti šio centro atidarymui tikimasi iki NATO parlamentinės asamblėjos pavasario sesijos, kuri vyks Vilniuje gegužės 26-31 d. Lėšos centro įrengimui skiriamos iš Vilniaus savivaldybės šių metų biudžeto Valdybos rezervo. Įsteigti NATO informacijos centrą numatyta kovo mėnesį vykusiame Vilniaus mero Artūro Zuoko, Krašto apsaugos ministerijos bei Lietuvos sąjūdžio atstovų susitikime. Centras, kaip sakė Eltai Vilniaus savivaldybės atstovė spaudai, atliktų kelias funkcijas - koordinuotų veiklą rengiantis Lietuvos stojimui į NATO, teiktų išsamią informaciją apie NATO, organizuotų NATO tematikos konferencijas, susitikimus, kitokius renginius. Manoma, kad centras galėtų veikti tol, kol Lietuva taps visateise NATO nare.

Centrą planuojama įkurti adresu Gedimino prospektas 1, pirmajame aukšte, patalpose, kurias šiuo metu užima visuomeninė organizacija Lietuvos sąjūdis. Šias patalpas Vilniaus savivaldybė panaudos sutartimi skirtų Lietuvos sąjūdžiui, kurių dalį Sąjūdis subnuomotų NATO centrui. NATO informacijos centro steigėjai būtų Lietuvos sąjūdis, taip pat Seimo narių grupė "Taip" bei jaunimo organizacija "Lata", remiančios Lietuvos stojimą į NATO.

PIRMA KARTĄ IR LIETUVA

Gegužės 17 d. Niujorke prasidėjusiame Jungtinių Tautų Nuolatinės parengties pajėgų brigados (SHIRBRIG) koordinacinio komiteto posėdyje pirmą kartą dalyvauja ir Lietuva. Stebėtojų teisėmis sesijoje dalyvauja Lietuvos krašto apsaugos ministerijos ir nuolatinės misijos Jungtinėse Tautose atstovai.

1997 m. nedidelės ir vidutinio dydžio šalys, dalyvaujančios Jungtinių Tautų taikos palaikymo misijose, subūrė brigados dydžio pajėgas, galinčias per 30 dienų pasirėngti ir išvykti į naujas taikos operacijas, turinčias JT Saugumo Tarybos mandata. SHIRBRIG pajėgų branduolį sudaro NATO ir ES valstybių pajėgos, o iš viso projekte dalyvauja 11 šalių.

Lietuvos dalyvavimas SHIRBRIG sudarys sąlygas gerinti tarpusavio sąveiką bendruose veiksmuose su ES ir NATO valstybių pajėgomis ir tuo prisidės prie Lietuvos euroatlantinės integracijos siekių įgyvendinimo. Mūsų šalis ketina prisidėti prie SHIRBRIG greitojo reagavimo pajėgumų plėtros dviem karo medikų grupėmis.

RUSIJOS DŪMA BOIKOTUOS NATO PARLAMENTINĖS ASAMBLĖJOS SESIJĄ LIETUVOJE

Maskva, gegužės 17 d. (BNS). Rusijos Valstybės Dūmos taryba nusprendė nesiųsti delegacijos į Vilniuje įvyksiančią NATO Parlamentinės Asamblėjos sesiją, bėgštaudama, kad kelionė gali būti vertinama kaip netiesioginis Maskvos pritarimas NATO ketinimams priimti Baltijos šalis.

Valstybės Dūmos Tarptautinių reikalų komiteto sekretorius spaudai, Dūmos taryba Tarptautinių reikalų komiteto pirmininko Dmitrijaus Rogozino siūlymu nusprendė nesiųsti delegacijos į Vilnių. NATO PA sesija vyks Vilniuje gegužės 26-31 d.. Valstybės Dūmos Taryba priėjo išvadą, kad deputatų dalyvavimas NATO PA sesijoje gali būti įvertintas kaip Rusijos sutikimas su Aljanso planais kitame plėtros rate priimti Baltijos šalis.

Seimo Užsienio reikalų komiteto (URK) pirmininkas Alvydas Medalinskas pavadino šį sprendimą "nesuprantamu ir nenuosekliu žingsniu, kuris kertasi su pernai Berlyne vykusiame NATO PA sesijoje išsakytu Rusijos noru aktyviau dalyvauti šioje organizacijoje, ieškoti tolesnio suartėjimo".

Anot Lietuvos parlamentaro, renginys Vilniuje - tai sesijos Berlyne tęsinys. "Politinio boikoto laikai turėjo praeiti su Šaltuoju karu, kai SSRS boikotavo Los Angeles olimpiadą. Dūmos sprendimas parodo, kad Rusija palieka Lietuvai spręsti problemas su Aljanso partneriais ir nusišalina nuo ateities saugumo paieškos procesų", - sakė A. Medalinskas.

Balandžio mėnesį boikotuoti NATO PA sesiją Vilniuje siūlė komunistų frakcijos Dūmoje vadovas Genadijus Ziuganovas. Jo nuomone, Valstybės Dūmos delegacijos dalyvavimas šiame renginyje būtų suprashtas kaip signalas, kad Rusija neprieštarauja NATO plėtrai į Rytus. G. Ziuganovo teigimu, NATO PA sesija Vilniuje įvyks, "be abejo, siekiant paskatinti pastangas įtraukti į Aljansą ne tik Lietuvą, bet ir kitas Baltijos šalis".

Tuo tarpu provyriausybinių "Vienybės" frakcijos narys, Valstybės Dūmos ryšių su Lietuvos Seimu kuratorius Aleksandras Čiujevas priešingai, ragino neboikotuoti NATO PA sesijos. "Aš manau, kad būtų neteisinga nevažiuoti. NATO plėtros procesas vyksta, ir mes nepajėgsime jo sustabdyti. Laiškai, deklaracijos, gestai nieko nepakeis, o tik pablogins mūsų santykius su Lietuva ir NATO", - balandį BNS sakė A. Čiujevas.

LIETUVIŲ GRĮŽIMO Į TĖVYNĖ INFORMACIJOS CENTRAS

UŽSIENIO LIETUVIŲ MOKYKLŲ VADOVŲ IR MOKYTOJŲ KONFERENCIJA

Konferencijos atidaryme (iš kairės): Departamento direktorius R. Motuza, Švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius (kalba), PLB atstovas G. Žemkalnis.

"Pušies" viešbutyje Vilniuje vyko Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės organizuota konferencija "Mokyklos bendruomenės sąveika, puoselėjant tautinį identitetą". Tai ne pirmoji tokio pobūdžio konferencija. Anksčiau užsienio lietuvių mokyklų mokytojai rinkdavosi Vasario 16-tosios gimnazijoje Hiutenfelde, kartą buvo suvažiavę į Seinus Lenkijoje.

Departamento direktorius, sveikindamas konferencijos svečius, pažymėjo, kad kartais egzistuoja tam tikra riba tarp bendruomenės ir mokyklos. Tačiau stipri bendruomenė - tai geresnės sąlygos mokyklos atsiradimui ir klestėjimui. Konferencija teikia puikią progą pasikeisti patirtimi, kaip šios problemos sprendžiamos įvairiuose kraštuose. Vis dar trūksta veiksmingų metodinių priemonių tokioms įvairiomis sąlygomis dirbančioms mokykloms.

Švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius savo sveikinimo žodyje palinkėjo susirinkusiems mokytojams ištvėmės ir sveikatos jų svarbiame darbe. Šiais globalizacijos laikais visiškai naujai iškykla tapatybės išsaugojimo klausimas. Ministras pažadėjo, kad konferencijos dalyvių lankymosi Švietimo ir mokslo ministerijoje metu jos darbuotojai bus labai atidūs svečių klausimams ir pageidavimams.

PLB atstovas Lietuvoje Gabrielius Žemkalnis taip pat atkreipė dėmesį į mokyklos ir bendruomenės santykį, pabrėždamas jo tamprumo svarbą. Mokykla yra bendruomenės dalis ir nuo bendruomenės gyvenimo priklauso mokyklos gyvenimas. Būtinai nuolatinis abipusis bendradarbiavimas. Mokytojai turi dalyvauti bendruomenės darbe,

nebijoti prisiimti ir kitų pareigų. "Jūs esate lietuviškumo išlaikymo fronto pirmosiose linijose. Nuo jūsų pareina, kiek jaunimas žinos apie lietuvišką kultūrą, istoriją. Saugokite kalbą, kad į ją nesiskverbtų visokia bjaurastis, su kuria mes susiduriame čia, Lietuvoje, per žiniasklaidą, pokalbius ir net Seimo narių pasisakymus". Pasigirsta net tokių posakių kaip "nedarykite man presingo" arba "viską spėsime votavimu". Kalba kinta kaip gyvas organizmas, bet tokiomis bacilomis galima ją ir užmušti".

Valstybinės kalbos inspekcijos atstovė Danguolė Mikulėnienė priminė, kad šie metai yra Europos kalbų metai. Jie suteikia dažnų knygų parodų metu susitikti su kitų šalių atstovais ir pasikeisti mintimis apie save, palyginti, kaip kitos tautos sprendžia savo kalbos puoselėjimo uždavinius. Reikia pripažinti, kad mes esame šioje srityje nemažai pasiekę. Tačiau, iš visko sprendžiant, informacijos amžius suduos kalbai didesnę smūgį nei pvz., spaudos draudimo metai. Labai svarbu, kiek žmonių pasaulyje kalba ir domisi mūsų kalba. Tai kelia valstybės prestižą. "Kai matome, kaip noriai vaikai net ne iš lietuviškų šeimų kaimyninėse šalyse mokosi lietuvių kalbos, suprantame, kad valstybė turi autoritetą. Į jus žiūriu kaip į lietuvių kalbos ambasadorius".

D. Mikulėnienė taip pat pristatė kompaktinį diską su lietuvių kalbos tarmėmis, kurį parengė lietuvių kalbos ir literatūros institutas. Jame tarmiškai apsakoma visa žmogaus gyvenimo aplinka ir buitis, kuri iliustruojama nuotraukomis. Yra ir angliškas vertimas. Šis kompaktinis diskas pasaulinėje parodoje Hanoveryje buvo apdovanotas specialiu medaliu. D. Mikulėnienė Švietimo ir mokslo

ministrui pažadėjo tiek nemokamų kopijų, kiek Lietuvoje yra mokyklų, o R. Motuzai - kiek yra lietuviškų mokyklų už Lietuvos ribų.

Atskiru žodžiu konferenciją sveikino ir Išeivijos instituto direktorius, prof. dr. Egidijus Aleksandravičius, kuris po kavos pertraukos perskaitė įdomų istorinį pranešimą apie šešias lietuvių emigracijos kartas pradedant nuo XVI a. iki dabar. Pranešimas jau buvo skelbtas per "Lietuvių studijų savaitę" Hiutenfelde, ir autorius atsiprašė tų, kuriems jį reikėjo išklausti antrą kartą. Be to, šią tikrai įdomią medžiagą galima rasti E. Aleksandravičiaus knygoje "Praeitį, istorija ir istorikai".

Departamento direktoriaus pavaduotojas Steponas Kulbaskas supažindino klausytojus su dabartine lietuviškų mokyklų už Lietuvos ribų padėtimi. Pateikė daug svarbios statistikos apie vidurines mokyklas, lituanistines mokyklas, lietuviškus fakultatyvus ir lietuvių kalbos pamokas. Deja, jo pateikta medžiaga kalbėjo beveik vien apie į Rytus nuo Lietuvos esančias mokyklas, su kuriomis Departamentas daugiausiai ir dirba. Buvo tik paminėta, kad JAV turi 16 lituanistinių mokyklų, kad jos egzistuoja Melbourne, Buenos Aires, Sao Paulo ir kitur. Kasmet išleidžiama apie 1 mln. Litų mokytojų, dirbančių užsienio lietuviškose mokyklose, atlyginimams ir pašalpoms. 100 tūkst. Lt. išleidžiama vadovėliams, žinyrams, žodynams ir kitoms knygoms. Apie 100 - 150 vaikų iš užsienio gauna galimybę stovyklauti Lietuvoje.

Lietuvių etnografijos tyrinėtojas, Ramuvos įkūrėjas, Lietuvos Filosofijos ir sociologijos instituto mokslo bendradarbis Jonas Trinkūnas, sekdamas Vydūno filosofija, pateikė pranešimą "Tautinė kultūra ir tautinio identiteto išsaugojimas". Jame nuskambėjo įdomi mintis apie gimtųjų vietų žemių poveikį, kurio svarbą pabrėžė Vydūnas. Todėl pranešėjas siūlė kiek galima dažniau lankytis protėvių žemėje.

Po pietų konferencijos dalyvių laukė susitikimai Švietimo ir mokslo ministerijoje bei ekskursija po Prezidentūrą. Vakare - A. Adams baletas "Žizel".

Žilvinas Beliauskas

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Atkelta iš 2 p.

■ LIETUVOS VIETINĖS RINKTINĖS VETERANAI PASIGENDA VALDŽIOS DĖMESIO

Vilniaus Panerių memoriale minint Lietuvos vietinės rinktinės karių žūtis 57-ąsias metines, Lietuvos valdžiai buvo išsakyta pretenzijų dėramai nepagerbiant nužudytųjų.

Gegužės 17 d. Panerių memoriale prie medinės atminimo lentos buvo paminėtas Vietinės rinktinės karių atminimas. Buvo aukojamos šv. Mišios, grojo Garbės sargybos kuopos orkestras, buvo padėtos gėlės prie paminklų nužudytiesiems lietuviams, lenkams ir žydams.

Per minėjimą Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjungos pirmininkas Antanas Paulavičius apgailestavo, kad Vietinės rinktinės karių žudynės Paneriuose daugelį metų buvo nutylėtos. Jo teigimu, apie žudynes nebuvo kalbama, nes Vietinė rinktinė turėjo tris priešus - sovietus, Armiją Krajovą bei vokiečius, kurie prieš 57-erius metus Paneriuose gegužės 17-21 dienomis įvykdė karių egzekuciją. "Atleiskite, kad taip ilgai tylėjome, kad jūsų paminklas - rąsto gabalas, atleiskite, kad minėjime nėra valstybės vadovų. Jei būtų minimi lenkai ar žydai, jie būtų atskubėję", - sakė A. Paulavičius.

Minėjime kalbėjo Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjungos Vilniaus skyriaus pirmininkas Vytautas Jocius, kuriam prieš kelis dešimtmečius pavyko išvengti mirties nuo nacių kulku. Jis sakė, jog jam skauda širdį matant, kad Paneriuose Lietuvos kariai pagerbti tik "apipuvusioje lentoje".

Minėjime dalyvavo Krašto apsaugos viceministras Jonas Gečas. Jis sakė, jog svarstoma idėja pastatyti memoriale paminklą Vietinės rinktinės kariams, tačiau Krašto apsaugos ministerija negali užsakyti paminklo projekto, nes žemė priklauso ne ministerijai.

1944 metų pradžioje suformuota generolo Povilo Plechavičiaus vadovaujama Lietuvos vietinė rinktinė kovojo Vilniaus krašte su sovietiniais partizanais bei Armija Krajova, siekdama atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Vietinės rinktinės kūrėjai pasipriešino nacių mėginimams organizuoti ją pagal SS bataliono modelį ir panaudoti karo veiksams už Lietuvos teritorijos ribų.

1944 pavasarį, nacių okupacinėms pajėgoms pareikalavus, kad Lietuvos vietinės rinktinės batalionai pereitų jų žinion, rinktinė pradėjo demobilizuotis.

Naciai tuomet nutarė rinktinę likviduoti ir 1944 gegužės 17-21 dienomis suėmė rinktinės štabo narius ir dalį kitų karininkų. Paneriuose sušaudė 100 jos karių, apie 3000 jų išvežė į Vokietiją priverstiniais darbams.

Generolas P. Plechavičius po Antrojo pasaulinio karo pasitraukė į Vakarų, kur 1973 metais mirė.

Žinias siunčia Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

LIETUVOS AMBASADOS PRANEŠIMAI

LIETUVOS GAMINTOJŲ PRODUKCIJA JAV RINKAI

Š.m. gegužės 8-10 d.d. Quantico karinių jūros pajėgų bazėje Virginijos valstijoje vyko JAV Gynybos departamento rengta įrangos, skirtos apsaugoti karines pajėgas, paroda-demonstravimas, kurioje pirmą kartą dalyvavo Lietuvos gamintojai - Lietuvos tekstilės institutas. Lietuvos tekstilės institutas demonstravo kareivių apsaugos įrangą - liemenes, apsaugančias nuo peilio dūrių, kulku ir skeveldrų, bei iš kompozicinės medžiagos pagamintus lengvus šalmsus, apsaugančius nuo skeveldrų ir kulku. Tekstilės instituto gaminius pristatė įmonės direktorė Aušra Abraitienė.

Gegužės 6-11 d.d. Baltimorėje tuo pačiu metu vyko dvi stambiausios pasaulyje tarptautinės lazerių fizikos

konferencijos CLEO/QELS 2001. Konferencijose pranešimus apie Lietuvos mokslininkų pasiekimus skaitė Vilniaus universiteto Lazerinių tyrimų centro vadovas profesorius Algis Piskarskas, dr. Romualdas Danielius bei dr. Virgilijus Vaičaitis. Konferencijų metu vyko paroda, kurioje kompanijos demonstravo įvairius lazerinius prietaisus skirtus moksliniams tykimams, medicinai, pramonei. Šioje parodoje buvo

pristatyta ir stambiausių Lietuvos lazerinių kompanijų "EKSMA" bei "Šviesos Konversija" produkcija, kuri susilaukė didelio parodos dalyvių susidomėjimo. Šios kompanijos pasirašė nemažai kontraktų lietuviškiems lazeriams gaminti. Pasak parodoje dalyvavusio "Šviesos konversijos" direktoriaus dr. Algirdo Juozapavičiaus, šiuo metu pasaulio mokslo bei pramonės institucijose veikia per 200 lietuviškų lazerių.

LR AMBASADORIUS NIUJORKE

Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas lankėsi NiuJORKE, kur sieks užsitikrinti vietinės administracijos, nevyriausybinų institucijų ir JAV etninių

organizacijų paramą Lietuvos narystei NATO, bei skatins JAV kompanijas aktyviau domėtis verslo galimybėmis Lietuvoje.

Nukelta į 9 p.

Siųsdami per Western Union®, jūs tarsi įteikiate pinigus tiesiai savo artimiesiems į rankas.

Kai siunčiate pinigus per Western Union, galite būti užtikrinti, kad jie pasieks reikiamą vietą saugiai ir greitai. Pasaulinių ryšių dėka pinigų pervedimas yra nesudėtingas ir teuztrunka kelias minutes. Jūs netgi galite siųsti pinigus telefono pagalba, naudodami kredito kortelę. Jūsų artimieji

galės saugiai atsiimti pinigus 185-tyje šalių ir 95 tūkstančiuose vietų, tarp jų ir Lietuvoje. Kaip jūsų giminės ir draugai pasitiki jums, jūs galite pasitikėti Western Union. Taigi siųsdami pinigus savo artimiesiems, siųskite juos tik per Western Union - bendrovę, kuria pasitiki milijonai.

**JAV ir Kanadoje teiraukitės
1- 800-325-6000**

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyje SM

LR Žemės Ūkio delegacija Ohio valstijoje su Ohio valstijos Žemės Ūkio departamento direktorium Fred Daley. Tai pirma delegacija po pavasarį pasirašytos bendradarbiavimo sutarties su Ohio Žemės Ūkio departamentu ir Ohio State Žemės Ūkio fakultetu.

Iš kairės: Antanas Trumpa, AB Rokiškio sūris" direktorius, Fred Daley, Ohio Žemės Ūkio departamento direktorius, Ingrida Bublienė, LR Garbės konsulė Ohio valstijoje, Vytautas Grusauskas, LR Žemės Ūkio viceministras ir Albinas Kusta, LR Žemės Ūkio universiteto rektorius.

AKTUALIOJI TRADICINIŲ TAUTININKŲ MĄSTYSENA DABARTINĖJE EKONOMINĖJE SITUACIJOJE

Kęstutis Baravykas

LTS programos grupės narys

Šiandieninė situacija Lietuvoje tokia, kad visi (turime galvoje tas kalbančias galvas televizorių ekranuose), iki šiol tylėję, staiga prašneko apie ekonomiką. Pasiklausius radijo, pasižiūrėjus televizijos girdime ir matome, kad atsirado daugybė patarėjų, kurie vos ne nuo ryto iki vakaro patarinėja valdžiai, kaip reguliuoti ekonomiką, mokesčius ir tai, kas dar nesureguliuota. Tačiau ką beskirstyti, ką reguliuoti, kai visa biudžeto masė yra nepakankamai didelė valstybės poreikiams patenkinti? Net pirmieji valstybės asmenys, tokie kaip buvęs prezidentas A. Brazauskas, nutyla kaip tik toje vietoje, kur reikia pasakyti pačius reikšmingiausius žodius apie biudžeto gausinimą, jo masės didinimą, apie būdus, kaip tą biudžetą gausinti.

Kažkas prisiminė, kad valstybė privalo turėti savo raidos, savo ateities viziją, kurios neįstengiamame sukurti nuo nepriklausomybės paskelbimo. Ją tautininkai suformulavę turi jau nuo 1996 m. rinkimų į Seimą, bet kitos partijos (ar negalima įtarti, kad dėl jų didybės manijos?) ja nesidomi. Tautininkų mintys - harmoningos visuomenės sukūrimo ir tautos pamaitinimo vizija.

Tautininkų sąjungos žmonės stebisi, kaip niekas nesuvokia, kad Lietuvoje reikia pritaikyti ne vienos-kitos, o daugelio partijų programų išmintį. Juk net šakinės mokslo

įstaigos, kaip taisyklė nekontaktuojančios su kitomis mokslo įstaigomis ar universitetais, pasmerktos daryti klaidą po klaidos savo sprendimuose. Uždarumas, pasipūtimas, mesianizmas yra pažangos stabdžiai. Tokiems papročiams esant, neįmanomas nei pažangių užsienio valstybių gero patyrimo pritaikymas Lietuvoje, nei tautos gyvenimo pažanga. Vieno instituto, vienos žinybos aprengti darbai negali būti ir niekada nebus visa apimantys. Jie tautos gyvenimo lygiui pakelti netinkami, sukelia blogas pasekmes. Tuo ne kartą įsitikinome patys.

Visos Lietuvos vyriausybės sirgo viena liga: kėlė, plėtė ir didino mokesčius (su viena kita išimtimi). Jos nežinojo, o gal ir dabar nežino, kad pinigai be proto negyvi. Kad sunkiu valstybei metu gelbsti tik viena formulė:

Daug proto plius mažai pinigų duoda didelę naudą!

Ši formulė pasaulyje buvo taikoma karo metais, ji tinkama naudoti ir krizių, ir nelaimių atvejais.

Kur to proto daug paimti?

Ogi iš savo liaudies, iš tautos masių. Iš taikomojo mokslo institutų. Iš visų partijų programų, iš įvairiausių visuomeninių organizacijų. Iš tautos kūrybinių galių.

Šiandien Lietuva finansinėje krizėje, įstumta į skolas. Ji pažeminta įvairių tarptautinių organizacijų "globos",

kuri labiau panaši į špionažą, negu į rimtą pagalbą. Verslo planas, jeigu jame nefigūruoja užsienišką pavardę, užsienio skolintojų akyse neturi vertės (suprask - tas planas nedavė šansų užsidirbti kokiam nors užsienio konsultantui). Viduje siaučia gobšumo audros, besibaigiančios net stambių asmenų susišaudymais ir savižudybėmis. Atsirado nauji terminai "bomžas", "savartynų žmonės" ir pan.

Ką gi mąsto tautininkai?

1) Visų pirma - gražinti pagarbą žmogui, susigrąžinti spaudon ir į gyvenimą tokias sąvokas, kaip padarumas, garbė, pagarba, kilnumas, pasišventimas, korektiškumas, santūrumas, pasiaukojimas ir kitus, kuriuos mūsų visuomenė išmetė, degraduodama užsienio "masinės kultūros" ir "socialistinio paveldo" įtakoje.

2) Valstybė, Vyriausybė ir Seimas gali ir turi naudotis (ir nebijoti tą daryti) visų Lietuvos žmonių protu, išmintimi, visų tautos luomų žiniomis (kažką panašaus buvo užsiminęs ir Premjeras R. Paksas savo Naujametiniame sveikinime Lietuvos žmonėms).

3) Kad galima būtų "nuimti išminties derlių" nuo tautos proto, reikia jį inventorizuoti ir gausinti. Tam tautininkai yra numatę originalią valstybės valdymo struktūrą, mažesnį ministerijų skaičių, nei yra dabar. Ir rūpintis yra numatyta ne vien turčiais, o ir aktyviaja tautos dalimi, kuri turi pa-

kankamą, šiandien dar nepasenusį išsimokslinimą. Taip susikurtų vidurinioji visuomenės dalis, kurios nebuvimas, dirbtinas Lietuvos žmonių skurdas jau muša ūkinės veiklos sritis, tokias, kaip buvęs Lietuvos pasididžiavimas - statybos industrija. Visi pergyvename, kad trūksta užsąkymų gyvenamajai statybai. O to priežastis - masių skurdas (užsienio kapitalistai jau seniai suprato, kad skurdas turi būti ribojamas, nes masinis skurdas sukelia perprodukciją bei krizes). Vėliau, kaip numato tautininkai, būtų pasirūpinta ir visa visuomenė, priklausomai nuo valstybės ekonominio kilimo, kurį tautininkai garantuoja jų pasiūlymų įgyvendinimo atveju.

Pasiūlymai

Pasiūlymo originalumą sudaro tai, kad:

- pačia tauta, jos išprusimu, išsimokslinimu, mokslu, meno, tradicinalizmu, materialiuoju kilnojamu ir nekilnojamu paveldu, išlikimu ir gausėjimu rūpintusi viena - demografijos - ministerija. Rūpinimasis tautos žmonių gyvenimo kokybe pradedant kūdikiu ir baigiant akademiku.

- Jai talkintų kūno kultūros ir sveikatos ministerija. Tai būtų dvi pačios svarbiausios ministerijos, sudarančios sąlygas Vyriausybei ir kitiems valdymo organams pastoviai semtis informacijos valdymo reikaluose (žinoma, jei pasimėgavimas valdžios galiomis nesunaikins valdančiųjų proto imlumo naujovėms, žinioms, ateinančioms iš kitų žmonių. Nors prieš tokį reiškinį pasaulyje jau naudojami priešnuodžiai - intelekto koeficiento nustatymas, kurio minimalus lygis neleidžia į valdžią patekti bukagalviams, kaip pas mus jau yra buvę).

4) Baigiant kalbas apie statybas, matome, kad PVM lengvata statybininkams nieko neduotų, kai nėra paties darbo. Gal geriau prasiskolinusiai valstybei paimti dar vieną paskolą sodų bendrijų narių privataus nekilnojamojo turto rekonstrukcijai į gerą, ilgaamžį nekilnojamojo turto, padoriesiems suteikiant ilgalaikes paskolas? Būtų darbo statybininkams, o kad paskolinti sodininkams ir jaunoms šeimoms pinigai nebūtų pravalgyti, paskolos dalį mokėti talonais, už kuriuos būtų perkamos tik lietuviškos statybinės medžiagos.

Kas atsitiktų? Nieko ypatingo, tik įvyktų statybų bumas. Paskolas gavusių jaunų šeimų nariai būtų įdarbinti statybos firmose ir dar atliktų techninės priežiūros inspektorių vaidmenį, pagyvėtų statybinių medžiagų pramonė, biudžetas

surinktų daugiau lėšų, kurių dalį galima būtų skirti didelio proto ir mažų investicijų formulei - visuomenės kūrybinių galių stiprinimui.

Biudžetas

1) Kaip gi jį pildyti ir gausinti, jei visų vadovaujančiųjų mintys vienodos: greičiau atsiskaitykime su bankrutuojančių įmonių darbininkais! O kas bus po atsiskaitymo? Masinis nedarbas, to pasekoje - vėl didėjantis Sodros nepajėgumas bedarbius aprūpinti pensijomis ir neramumas... To niekas negalvoja, vien tautininkai sako: įveskime naujovių į gamybą. Nebegaminkime prekių, kurių nebeturi paklausos, įjunkime kiek galint platesnį protą, išlaikykime veiklą, gaminančią naujoves nors viename žlungančios gamyklos ceche. Atsiradus naujos prekės paklausai (o tai dažniausiai priklauso ne nuo didelių investicijų į mechaniką, o nuo menedžerių proto šmaikštumo) atkus, atgims ir visa gamykla. Negrės bedarbystė, nedidės spaudimas visų "mylimai" SoDrai.

2) O kaip dar pildyti biudžetą, sveikatos priežiūrą, teatrus, daugiavaikes (tik ne girtuoklių) šeimas ir šeimynas?

Tautininkai tvirtina, kad būtina analizuoti pažangių valstybių pasiteisinusią patirtį ir ją kūrybiškai (gink Dieve, ne akiai, uniformistiškai, kaip kad reikalauja ponias E. Leontjeva) pritaikyti mūsų besikuriančiai valstybei. Tai turi būti ir Mokslo ir technikos (o ne vien tik prekybos verslo) inkubatorių sistema (naujoviškų techninių minčių materializacijos, kitais žodžiais tariant - naujų prekių gamybos "pasėjimo" sistema) ir taikomojo mokslo sukurtų naujų prekių plėtotės (kitaip sakant - "daiginimo") sistema, taip pat kitos eksportą ir visą ekonomiką ugdančios priemonės.

3) Turi būti atkurtos mikro įmonės prie Lietuvos išradėjų sąjungos. Ekonomikos atgavimui būtina įjungti esamą visos Lietuvos inžinierių sąjungos intelektą.

Ir visą iniciatyvą šiame procese turi vykdyti Vyriausybė. Ji ir skirta tam, kad padėtų procesams, stimuliuotų juos, o nesielgtų kaip neraštingas eksploatatorius.

Visas čia trumpai nušviestas ekonomikos ugdymo procesas telpa viename žodyje - inovacinis procesas. Ir tas menkas minėtų proto ir išradybos sistemų funkcionavimo užtikrinimo išlaidas vyriausybė privalo sugebėti

CLEVELAND, OH

DAINUOKIM, DAINUOKIM, DAINUOKIM

Beata Čiurlionienė

Šių metų gegužės 5 dieną, šeštadienį, rinkomės į Dievo Motinos Parapijos salę gerai nežinodami ko tikėtis. Parapijos choras "Exultate" ir jo vadovė Rita Kliorienė pakvietė visus į pavasario šventę - Dainų Vakarą. "Tikimės, kad atvykote pasiruošę išdainuoti 50 dainų", - buvo parašyta pirmame programos puslapyje. Ar žiūrovai rinkosi pasiruošę - sunku pasakyti, bet tik užėjus į salę tuoj pat norėjosi dainuoti. Visur, kur pažvelgsi, pulsavo pavasaris - choristai purpuriniais marškinėliais,

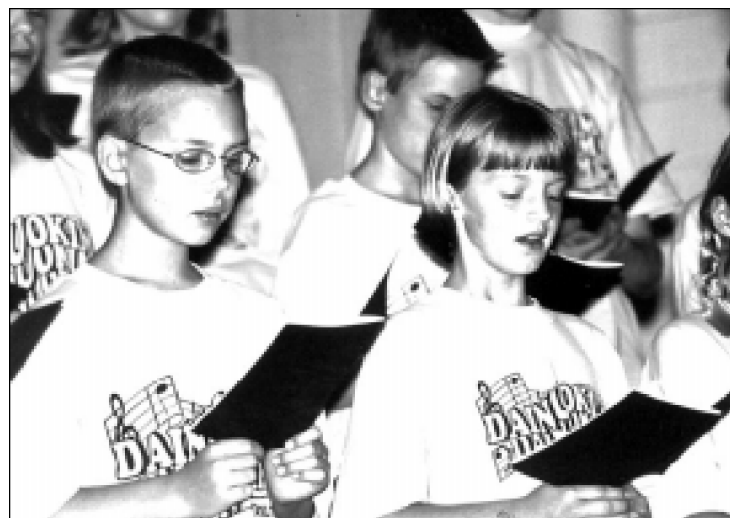
choristės - alyvinėms palaidinėms, balionai, gėlių puokštės, stalo papuošimai irgi tos pačios spalvos. Tai kai salė užpildė "Jaunimo giesmės" pirmieji akordai, niekam neliko abejonių, kad 50 dainų tą vakarą bus išdainuota. ... Juk lietuvių tauta - dainuojanti tauta. Daina lydėjo lietuvius ir skaudžią, ir linksmą valandą. Daina guodė, daina suteikė viltį, daina linksmo, daina jungė, daina vienijo. Trimitams nuskambėjus (trimitavo tą vakarą Mike Warwick ir Lisamarie Heiman)

"Exultate" choro vadovė Rita Čyvaitė-Kliorienė po pirmos dainos sveikina vakaro dalyvius, ir teigia, jog beliko išdainuoti tik 49 dainas.

Vieni jauniausių Dainų vakaro programos atlikėjų, iš kairės: dvynukai Emma ir Erikas Raulinaičiai, Arbela Čapaitė ir Dariukas Čepulis.

Jauni Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos dainininkai apsiėmę specialiai Dainų vakarui paruoštais marškinėliais gražiai atliko liaudies dainas. Iš kairės: Kristijonas Vaitkus, Neris Klimaitė, Laura Tuljak. Antroj eilėje matosi Kristina Paškonytė ir Linas Vaitkus.

Fotografijos Vyto Kliorio.

PRISIMINIMO DIENA

Gegužės 28 d. pirmadienį JAV švęs Prisiminimo dieną, kada bus prisiminti ir pagerbti karuose žuvusieji. Clevelando Šv. Jurgio parapijos Katalikų karo veteranų 613-tas postas vėl praves metines Prisiminimo Dienos iškilmes. Pradedant 8:30 val. ryto apeigomis klebonijos sode, kurias seks Mišios bažnyčioje ir iškilmės bus užbaigtos pusrūčiais salėje. Visi parapijiečiai yra kviečiami dalyvauti su šeimomis ir bičiuliais šioje šventėje.

Ger.J.

CHICAGO, IL

JAV LB-NĖS KULTŪROS TARYBOS VEIKLOS PLANAS

Veiklos planas buvo pristatytas Kultūros tarybos posėdyje, kuris įvyko balandžio mėn. 23 d. Marijonų svetainėje. Marija Remienė, LB-nės Kultūros tarybos pirm. pristatė sudarytos veiklos planą.

1. Poezijos dienos buvo Detroito gegužės mėn. 13 d. ir Čiurlionio galerijoje gegužės 19 d., PLC Lemonte gegužės 20 d.

prasidėjo pirmoji vakaro dalis - choro "Exultate" koncertas.

Pirmoji dalis

Rita Kliorienė pradėdama vakarą, sakė: "Mes sudainuosim pirmą dalį dainų, bet didžiausias darbas šį vakarą teks Jums!" Ir jau pirmos dalies metu matėsi, kad susirinkusieji nori prisijungti. Pasigirdus dainos "Augo klevelis" priedainiui, daugiau nei pusė salės pritarė choristams. O paskutinąją pirmosios dalies dainą "Dainuokim, dainuokim" jau drąsiai traukė pilnutėlė salė

Pertrauklos metu žiūrovai galėjo ne tik pasidžiaugti "Grandinėlės" sušoktais šokiais, bet ir dalyvauti šokėjų pravedamuose lietuvių liaudies žaidimuose ir rateliuose. Sukosi poros, pynėsi grandinės, ir jauni ir seni mielai kilo iš savo vietų ir jungėsi į ratą.

Antroji dalis

Antroje koncerto dalyje pasirodė tokias visiems gerai žinomas dainas kaip "Du gaideliai", "Griežle griežlele", "Pempel, pempel" ir kt. Jaunieji koncerto dalyviai savo daineles pajavairino nupieštomis iliustracijomis bei garsiniais įtarpais, kuriuos atliko savo pačių sukurtais instrumentais - lazdelėmis, medinėmis kaladėlėmis.

Po jaunųjų dainininkų pasirodymo svečiai turėjo progos pasivaišinti choro narių paruoštomis vaišėmis. Vėlgi buvo malonu pastebėti kaip gražiai, skoningai ir skaniai visas buvo paruošta.

Trečioji dalis

Trimitų garsams vėl nuskambėjus prasidėjo trečioji vakaro dalis, kurią pravedė dalis choro "Exultate" ir šokių

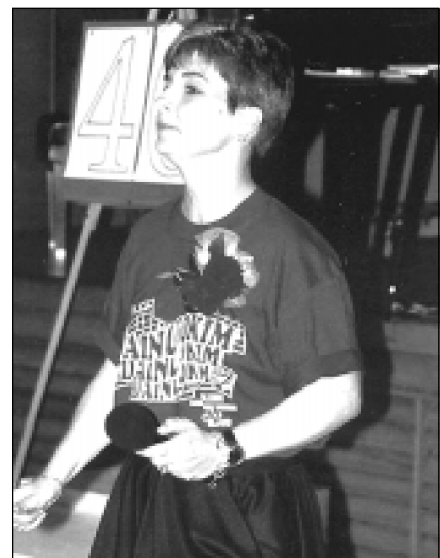
grupė "Grandinėlė". Rita Kliorienė pakvietė visus aktyviai prisijungti ir dainuoti kartu. Net ir nežinantiems žodžių ar melodijos nebuvo sunku prisijungti. Dainų žodžius galima buvo matyti ir skaityti ant salės sienų, be to visų dainų žodžiai ir natos buvo atspausdinti vakaro programėlėje, kurią labai gražiai išleido Dievo Motinos Parapija. Šioje vakaro dalyje pagrindė skambėjo su karo tema surištos dainos. Atrodė, kad šios dainos daugiausia sujaudino ir pagavo susirinkusių dėmesį, susidarė išpūdis, kad nebuvo nei vieno žiūrovo, kuris nedainuotų.

Sekančios pertraukėlės metu svečiai turėjo progos pasivaišinti kavute ir pyragais.

Tebūna kasmet

Ilgai netrukus vakaras tęsėsi toliau. Jauniesiems dainininkams sudainavus penkias dainas, "finalinę estafetę" vėl perėmė choras "Exultate". Daina sekė dainą ir net nepastebėjom kaip vėl visą salę užpildė "Jaunimo giesmės" akordai. Sunku buvo patikėti, bet "kalendorius", kurio pagalba buvo skaičiuojamos dainos, jau buvo tuščias. 50 dainų!!! Vienos labai gerai žinomos, kitos tik girdėtos, trečios visai naujos. Ar buvo sunku? Šv. Kazimiero ir Aušros Aukštesniosios lituanistinių mokyklų vaikai į šį klausimą beveik išimtinai atsakė "Ne, nesunku!".

Prisiminiau dar 1958 metais pavasarį profesorės

Renė Motiejūnaitė-Booth, Grandinėlės vadovė sėkmingai ir nuotaikingai pravedė liaudies ratelius, dainų intarpuose įtraukdama publiką.

Jadvygos Čiurlionytės išsakytas mintis: "Jei žiūrėsime į liaudies dainą kaip į istorinės praeities reiškinį, tai ji atrodo, yra pasmerкта išnykti arba tapti muziejine retenybe. Bet jei kompozitorius liaudies dainos pagrindu kurs naują meną, tokį, kuris atitinka mūsų dienų idėjinį gyvenimo turinį, tempus, ritmus - mes turėsime naują šiuolaikinę muziką. Jei norime, kad mūsų liaudies kūrybinis palikimas būtų tautinės formos branduoliu, reikia jį įjungti į mūsų dabartinį gyvenimą ir ieškoti priemonių jo pagalba atkurti naują tikrovę." Tad dainuokim, dainuokim, dainuokim.

Susirinkim į kasmetinę Dainų ir Pavasario Šventę. Dainų užteks, reikia tikėti, kad entuziazmo ir jėgų tam irgi užteks.

2. Knygos sutiktuvės gegužės 25 d. - Antano Ragauskio "Ginčai dėl skonio" - Leonas Narbutis.

3. Jaunųjų atlikėjų festivalis - birželio 3 d., sekmadienį, PLC Lemonte.

4. Premijų komisijos - sudaryta Dailės ir Žurnalisto.

Dar reikia sudaryti: Rado, Muzikos, Teatro dar-

buotojo, Mokytojo ir Tautinių šokių mokytojo.

5. Vysk. Motiejaus Valančiaus minėjimas spalio 7 d. Jaunimo centre, Čikagoje.

6. JAV LB-nės 50 m. paminėjimas - Kultūros taryba rūpinasi vaišėmis. Spalio mėn. 13 d. J.C. mažojoje salėje.

7. "Ažuoliukai" - spalio

mėn. 14 d. Marijos mokyklos auditorijoje.

8. "Žaltvykslės" spektaklis lapkričio mėn. 25 d. JC.

9. Gautos 4 pjesės konkursui. Į vertinimo komisiją sutiko Danutė Bindokienė ir pedagogė Stasė Petersonienė.

J. Žygas

Įdomus Ustukių malūno standas. Savininkas Giedrius Uždavins.

Atkelta iš 1 p.

Dr. Franc Fišler vėl pagyrė Lietuvą už didelę pažangą, kad derybose su ES mes vejamės pirmosios bangos valstybes ir mažai kuo atsiliekame nuo Lenkijos ir Čekijos derybininkų, tačiau buvo diplomatiškai atsargus dėl galimos paramos ir investicijų, kad gal jos naujoms narėms negalės būt teikiamos iš karto. Kviesdamas ryžtingai pertvarkyti žemės ūkį, jį pritaikyti prie ES reikalavimų, kvietė nebijoti galimų trumpalaikių, skausmingų, bet būtinų restruktūrizavimo procesų.

Gera proga dar kartą pagirti savo ūkininkus, gamintojus, perdirbėjus pasinaudojo ir Žemės ūkio ministras K. Kristinaitis. Pasidžiaugęs, kad Lietuvos gamintojas jau sugeba dirbti rinkos sąlygomis, visus kvietė susipažinti su naujomis technologijomis įrenginiais ir perimti viską kas yra pasaulyje geriausio. AgroBalt paroda skiriama visų Baltijos šalių žemės ūkiui populiarinti. Ji ypač turi skatinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos bendradarbiavimą, šių šalių žemės ūkio plėtrą. Ministras dar kartą patvirtino, kad Lietuvos žemės ūkio pasirėngimas europinei integracijai vyksta labai rimtai ir intensyviai.

Parodoje pagarba duonai

Kaip besistengtum glaustai rašyti, tikriausiai neįmanoma aprašyti visko ir perduoti tą vaizdą bei nuotaiką, kuri tvyrojo „Litexpo“ parodų rūmuose visas keturias dienas parodos „AgroBalt 2001“ metu. Tad apsiribosiu tik keliais pastebėjimais ir pokalbiais su eiliniaisiais jos dalyviais.

Vos ne kas kartą įėjus į ketvirtąjį paviljoną, pirmiausiai galėdavai išgirsti linksma

muziką. Taip lankytojus pasitikdavo „Grimedos“ muzikantai. Tad gal ir nenuostabu, kad prie šios firmos prekystalio, kur ne tik demonstravo, bet ir pardavinėjo įvairiausių rūšių kvapnius mėsos gaminius, čia pat susidarydavo ir eilė. Firmos savininkas Rimantas Griškšas kalbėjo, kad jų įmonė, kurioje dirba 140 žmonių, įsikūrusi Šilalės rajone Džiaugėnų kaime, per parą sudoroja per 7 tonas įvairios skerdienos, daugiausia kiaulių, kurias perka Šakių rajone Lekėčių gyvulininkystės įmonėje. Pagaminta produkcija turi paklausą ir ją parduoda visoje Lietuvoje. Kol kas ryšių su užsieniu neturi, bet ateityje savo produkciją galėtų eksportuoti ir į Vakarų, nes kokybė tikrai gera. Savininkas džiaugėsi, kad pradėjęs nuo nulio, šiandien turi pelningą verslą. Pasiteiravus, o kaip su jautienos gaminiiais, ar pirkėjai nebijo žiniasklaidos išgarsintos kempinligės, atsakė, kad ne, nes jautienos kainos vėl kyla, o apie tokią ligą Lietuvoje kol kas neteko girdėti.

Daugelio lankytojų dėmesį patraukdavo ir išradingai įrengtas Pasvalio rajono Ustukių malūno standas. Balti miltai, atrodė, čia pat yra sumalti girnų, kurias suko medinis vandens malūno ratas. O šalimais gražioje pakuotėse puikavosi įvairūs kepiniai, kruopos. Malūno savininkas Giedrius Uždavins aiškino, kad jų malūnas yra prie Pasvalio ant Mūšos upės. Ir nėra tik malūnininkas, bet rimtas verslininkas, nes turi dar ir kepyklą bei keturias parduotuves. Šiuo metu per parą sumala apie 20 t įvairių grūdų, o galėtų sumalti net ir 30 t. Anksčiau bandė dirbti žemę, buvo išsinuomojęs net 50 ha

Patys kvapniausi Onos Ribokovienės įmonės šakočiai. Lankytojus pasiruošusi aptarnauti ponia Nijolė Lukoševičienė.

žemės, bet šiuo metu nesuspėja, tad užsiima tik malimu, kepimu ir prekyba, o grūdus perka visoje Lietuvoje, kai papraso, sumala ir aplinkiniams gyventojams.

Gal tik man taip atrodė, bet dėmesį ir pagarbą duonai, pyragams galėjai jausti visuose paviljonuose. Vienoje vietoje galėjai pamatyti gausybę geltonų šakočių. Tai verslininkės iš Kauno Onos Ribokovienės įmonės gaminiai. Gi kitoje vietoje pasigrožėti nors akimis kvietė kalnai kepalų gražiai parudusios naminės duonos, kitur - pynės ir riestės įvairių pyragų.

Atrodo visko būta ne tik skrandžiui, bet akiai, pavasariniam sodui, namams. Tikriausiai nė viena paroda nebūtų paroda, jeigu joje nebūtų gėlių. Taip ir šioje, atrodė, kad privilegijuotais eksponatais buvo suskintos, augančios, svyrančios, skėstančios žalumoje ir degančios įvairiomis spalvomis gėlės. Malonu, kad šalia seniai pripažintų gėlių augintojų, kuriuos jungia Lietuvos šiltnamių asociacija, lygiaverčiais partneriais tampa auginantys gėles ūkininkai. Kaip dažnoje parodoje, taip ir šioje grožėtis ir pirkti gėles siūlė ūkininkų Violetos ir Rimanto Olisevičių įkurta firma „Oliseta“. Prieš 10 metų Ukmergės raj. atsiėmė 13 ha žemės, sutvarkė sodybą, įkūrė šiltnamius ir visą žemę pavertė didžiuliu gėlynu, kuriame kiekvienais metais pražysta šimtai bijūnų, jurginų, raganių, petunijų ir dar kitokių įvairiausių vardais vadinamos gėlės. Jų išaugintos gėlės puošė ne vieną parodą, mugę, konferenciją, ar šiaip didesnę šventę. Kiekviename naujai įkurtame ar įkurtame ūkyje malonu pabūti, pasidžiaugti

gražiais pastatais, laukais ar gyvuliais, bet šių ūkininkų sodyboje - maloniausia iš viso, nes čia tiek daug grožio.

Šalimais, šalia gausybės lieknų vaismedžių sodininkų, sėdėjo gal jauniausias 12 ar 13 metų amžiaus parodos dalyvis. Tai prie Vilniaus, Vaiduose, gyvenančio ūkininko Viktoro Kosoveco sūnus Igoris, kuris kartu su tėvu prižiūri žemaūgių obelaičių ir kitų vaismedžių plantacijas, kartu ir parodoje dalyvauja. Gerai, pagalvojau, kada tėvai ne tik savo darbu su vaikais dalijasi, bet ir to darbo garbe.

Kaip visose parodose, taip ir šioje - ne svarbiausia buvo parduoti ar parodyti ką esi užauginęs, pagaminęs, bet sužinoti kaip kitiems sekasi, kas yra naujo, išmokti, kaip būtų galima dirbti geriau. Todėl be augintojų, perdirbėjų, prekybininkų naujausias žemės ūkio mokslo žinias parodoje propagavo, skleidė žemės ūkio krypties mokslo institutai, aukštosios mokyklos, Žemės ūkio rūmai, konsultavimo ir kitos švietėjiškos tarnybos.

Ne vienam lankytojui apie žemės ūkio kooperacijos naudą, kooperatyvų kūrimo galimybes aiškino prof. Antanas Stancevičius. Būdamas Lietuvos žemės ūkio kooperatyvų asociacijos pirmininku, gerai žino ne tik kooperatyvų veiklos principus, gaires bet ir problemas. Pasirodo, kad Lietuvoje šiuo metu yra apie 300 žemdirbiškųjų kooperatyvų, nors veiklūs ne visi, gal tik 2/3. Kooperatyvų asociacija savo nariams padeda realizuoti pagamintą produkciją, apsirūpinti geromis sėklomis ir kitomis gamybos priemonėmis.

Šventė baigėsi - lauksime kitos

Jeigu reikėtų pasakyti kas šių metų „AgroBalt 2001“ parodoje buvo svarbiausia, reikėtų gerokai pasukti galvą, nes nesvarbių, nereikalingų ar prastų dalykų nebuvo iš viso. Net 15 parodos dalyvių buvo apdovanoti auksu. Apdovanojimo konkursui buvo pristatyti 72 maisto produktų pramonės gaminiai, iš jų 54 - Lietuvos, taip pat trys lietuviškos pakuotės. Sužinojus, kad aukso medalius gavo AB „Žemaitijos pienas“ už Bio jogurtą, AB „Gubernija“ už kvietinį alų ar AB „Kaišiadorių paukštynas“ už įdarytas viščiukų šlauneles, su tarptautine vertinimo komisija, kuriai vadovavo Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus pavaduotojas dr. Zenonas Stanevičius, nebuvo galima nesutikti, nes tai daugelių gyventojų mėgiami ir gerai vertinami produktai.

Daug kas vyko per keturias dienas parodoje. Parodos organizatoriai sako, kad ją aplankė per 43 tūkstančiai lankytojų. Norėtusi tikėtis, kad kitų metų pavasarį ji bus dar spalvingesnė, turtingesnė, gausesnė. Tik norėtusi ją matyti tautiškesne, kad joje dalyvautų ne tik šalies ūkininkai, svečiai, bet ir užsienio šalyse gyvenantys bei žemės ūkiu besiverčiantys lietuviai. Žinau, kad daug tokių yra ir Amerikos valstijose. Gal Pasaulio lietuvių bendruomenė šiame reikale galėtų imtis iniciatyvos ir paakinti parodos organizatorius būti išradingesniais, ateityje nepamiršti į Lietuvoje organizuojamus renginius pakviesti ir savo tautiečius gyvenančius svetur. Jų dalyvavimas būtų visapusiškai naudingas ir tikrai šventiškas.

Medžio drožėjas Vytautas Baranauskas.

Straipsnis iliustruotas dr. L. Milčiaus nuotraukomis.

CLEVELAND LIETUVIŲ AUKOS LIETUVOS BEI UŽSIENIO LIETUVIŲ REIKALAMS

2001 m. VASARIO 16-osios proga aukėjo:

200 dol. Č.I. Šatkai;
150 dol. J.R. Ardžiai;
100 dol. F. Klimaitis, M. Mikonienė, K.D. Paškoniai, A.B. Pautieniai, V.O. Rociūnai, V.T. Urbaičiai;
80 dol. Kun. Kleb. G. Kijauskas, 60 dol. Dr. J.I. Stankaičiai,
50 dol. V.L. Apaniai, G.V. Bučmiai, Dr.; A.R. Čepuliai,
B.Čyvienė, Dr. V.V. Gruzdžiai, J.Gudėnas, P.J. Klioriai, K.M. Marcinkevičiai, V.A. Miškiniai, Z.S. Obeleniai, S. Radzevičiūtė,
P.A. Razgaičiai, I.Sušinskienė, M. Švarcienė;
45 dol. J.S. Kazlauskai;
40 dol. V.J. Balai, A.Balašaitienė, O. Banionienė, R. Bridžius,
R. Čiuberkienė, A.Giedraitienė, S.Laniauskienė, H.M. Macijauskai, R.R. Minkūnai, H.S. Stasai;
35 dol. Dr. E.R. Šilgaliai, 30 dol. P.N. Bieliniai, E.Čigienė,
V.A. Petukauskai, A.Styra, V.O. Šilėnai, D. Trimakas, J.B. Vasariai;
25 dol. R.D. Apanavičiai, M.G. Aukštuoliai, A. Babickienė,
V.L. Kaunai, Dr. M.E. Laniauskai, A. Lūža, A.V. Matulionis,
D.R. Nasvyčiai, V.M. Nasvyčiai, A. Petrauskis, V.Z. Pliodžinskai, V.E. Račkauskai, O. Ralienė, O. Skardienė, I. Stankus, D.D. Staniškiai, B.E. Steponiai;
20 dol. V.A. Bakūnai, F.S. Baldauskai, H.I. Belzinskai,
J.Biliūnas, M. Dulebienė, Z. Dučmanas, S. Idzelienė, S.J. Ignatavičiai, J.Jankus, V.J. Janušiai, S. Juodišienė, G. Karsokienė, S. Knistautienė, S.K. Lazdiniai, V.P. Matulioniai,
D.Mikoliūnienė, J. Narušas, V.G. Plečkaičiai, M. Puškorienė,
J. Rastenis, J.E. Saikai, V. Sniečkus, J. Steponienė, J.Stuogienė,
J.J. Thompson, R.R. Šliažai, K.S. Šukiai, R.A. Zorskai, M. Žemgulys;
16 dol. G.Dr. N. Juškėnai;
15 dol. D.Armonienė, O. Naumanienė, V.K. Prikockiai, V.D. Ramoniai;
10 dol. A.E. Aželiai, J. Balbatas, L. Baliėnė, A.T. Kalvaičiai,
N. Kaminskienė, I. Laurinaitienė, A.M. Liutkai;
B. Mainelienė, A. Raulinaitienė, A. Rukšėnas, E. Steponavičienė, V. Stimburienė, V.B. Taraškai;
5 dol. S.Sankalaitė, J. Vencienė;
1 dol. be pavardės.

Suaukotos sumos:

JAV Lietuvių bendruomenei ..... 2,481.50 dol.
Amerikos Lietuvių Tarybai ..... 1,220.50 dol.
Viso aukų gauta ..... 3,702.00 dol.

Dėkojame visiems aukotojams

ALT Skyriaus ir LB Apylinkės Valdybos

PRANEŠIMAS

Pasaulio lietuvių bendruomenės Švietimo komisijos pastangomis jau penktą kartą paskelbtas rašinių konkursas už Lietuvos Respublikos ribų veikiančioms lietuviškoms mokykloms. Šį kartą buvo kviešti tik vyresniųjų klasių gimnazistai ir licėjaus moksleiviai.

Rašinių konkurse paskelbtos trejos temos:

1. Ar vysk. Motiejaus Valančiaus darbai gyvi ir šiandien?
2. Lietuvių tautos trėmimai – šešiasdešimtmečio paminėjimas ir
3. Esu rašytoja(as), rašyčiau...

Rašinio apimtis – ne mažiau 800 žodžių. Konkursas baigėsi balandžio 30 d. Gauti 36 rašiniai iš Lenkijos, Vokietijos, Maskvos ir "Lietuvių namai" Vilniuje.

Rašinių vertinimo komisija sudaro: Laima Apanavičienė, Vida Brazaitytė, Alicija Brazaitienė, Regina Kučienė ir Aldona Rauchienė.

Konkurso mecenatai – Raimundas Grigaliūnas (jau penktą kartą) ir PLB Švietimo komisija.

Regina Kučienė

LIETUVOS AMBASADOS PRANEŠIMAI

Atkelta iš 5 p.

Pagrindiniai V.Ušacko vizito momentai - bendras ambasadorių, atstovaujančių Vilniaus politinio proceso bei per paskutinįjį NATO plėtros etapą priimtas šalis, susitikimas su Niujorko gubernatoriumi George Pataki; V.Ušacko susitikimas su Atviros visuomenės fondo įkūrėju, filantropu ir finansininku George Soros; darbiniai pietūs su JAV Verslo tarybos nariais.

Verslo klausimai taip pat vyravo V.Ušacko susitikimuose su vienos didžiausios kompanijos, užsiimančios Europoje ir Azijoje pagamintos produkcijos pristatymu JAV, "Nissho Iwai" vadovais bei JAV turizmo kompanijos "Uniontours" vadove Stephanie Horton.

V.Ušacko taip pat susitiko su įtakingos nevyriausybinių politinės institucijos- Užsienio reikalų tarybos - lei-

Gegužės 6 d. LR ambasadoje Vašingtone įvyko Janinos Marks gobelenų parodos atidarymas. J. Marks - JAV lietuvių menininkė, gyvenanti ir kurianti Čikagoje ir Floridoje. Jos darbai eksponuojami Lietuvos galerijoje Vilniuje, lietuvių centro galerijoje Lemonte bei privačiose galerijose. Parodos rengėjai - Lietuvos ambasada JAV bei Pasaulio lietuvių bendruomenės kultūros taryba. Paroda ambasadoje veiks iki birželio 8 d. Nuotraukoje parodos atidarymo metu Janina Marks ir LR ambasadorius Vygaudas Ušackas.

džiamo žurnalo "Foreign Affairs" redaktoriumi James Hoge bei Amerikos užsienio

politikos komiteto prezidentu George D.Schwab.

Rolandas Kačinskas

LAIŠKAI

JAV LJS VICEPIRMININKO INTERNETO TINKLAMEISTRO REIKALAMS ŽODIS

Kaip aktyvus lietuvis nusukridau į Australiją atstovauti JAV Čikagos jaunimą ir padiskutuoti pasaulio lietuvių jaunimo padėti Pasaulio jaunimo kongrese. Po ilgos savaitės diskusijų, buvau išrinktas JAV LJS vicepirmininku dėl interneto tinklameistro ir taip pat Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Vicepirmininku JAV reikalams.

Gimęs Los Angeles mieste, lankiau Šv. Kazimiero šeštadieninę lituanistinę mokyklą. 1994 metais baigęs La Canada gimnaziją, įstojau į Californijos Berkeley universitetą, kur mokiausi molekulinę ir ląstelinę biologiją (Molecular and Cell Biology) ir dirbau biochemijos laboratorijoje. 1998 metais įsigijau bakalauro laipsnį UC Berkeley ir įstojau į University of

Illinois Urbana-Champaign toliau tęsti studijas, siekiant dvigubo daktarato Biochemijos ir Medicinos srityse.

Jaunystėje, lankydamas šeštadieninę mokyklą, aktyviai dalyvavau skautų ir ateitininkų veikloje ir šokau ir dainavau su Los Angeles Spindulio ansambliu. Studijų metais universitete aktyviai dirbau ir dar dirbu su skautais kaip skautas Vytis ir kiekvieną vasarą grįžtu į Los Angeles miestą pastovyklauti Los Angeles Ramiojo vandenyno Rambyno stovykloje.

Dabar gyvendamas Champaign-Urbanoje, dalyvauju taip pat universiteto klube Baltic Club, kur universiteto lietuviai ir latviai susirenka kas antrą savaitę pabendrauti. Daug dirbu su JAV LJS ir PLJS lietuvių jaunimo klausimais. Mastome kaip atnaujinti

lietuvių jaunimo liepsną. Iš mano pusės yra aišku, kad jaunimas yra aktyvus. Tas aktyvumas nėra per jaunimo sąjungą, o tik per skautus, ateitininkus, ir šokių ir dainų grupes.

Jaunimo Sąjungos nuomonė įtikinti jaunimą susivienyti vėl per Jaunimo Sąjungą ir atnaujinti tų jaunuolių lietuvių, kurie nepriklauso prie aktyvių organizacijų.

Kaip Interneto tinklameistris aš tikiuosi, kad internetas yra labai svarbus jaunimo sąjungai. Mes rašome programas toliau pagerinti mūsų interneto svetainę. Galima surasti www.javljs.com, Pasimatysime interneto apylinkėse, o gal ir Čikagos ar Los Angeles miestuose!

Aras N. Mattis

BRANGAUS TURTO DEKLARAVIMAS

Neseniai mus pasiekė kai kurių iš užsienio sugrįžusių lietuvių nusiskundimai, kad, sumanius pernešti savo santaupas į banką su geresnėmis palūkanomis, šie staiga ėmė reikalauti pinigų deklaravimo pažymos. Tai žmonės nustebino, nes prieš keletą metų jie be jokių vargų pasidėjo santaupas į sąskaitas, o staiga – šė tau, kad nori. Kiti sako, kad jeigu jie pinigus įgijo

nesąžiningu būdu, tai policijos reikalas juos gaudyti, o prie ko čia bankai? "Mes laikėm pinigus ir New Yorke ir Londone, bet niekur negirdėjom kažkokių deklaracijų", - skundėsi mūsų lankytojai. Mums buvo žinomos deklaravimo taisyklės ir deklaracijų reikalavimai iš nuolatinių šalies gyventojų, įsigyjant brangų turtą, bet "nesusipratimai" su bankais iškilo

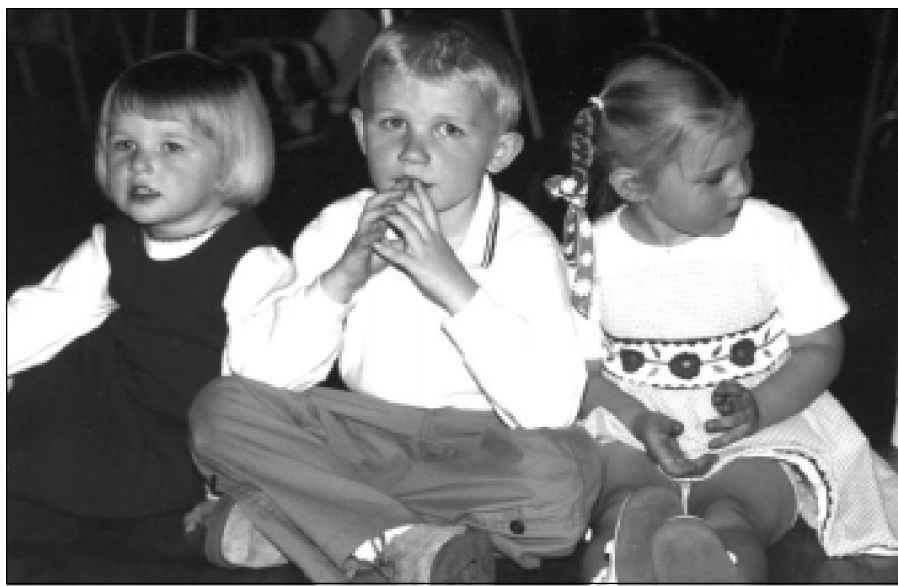
pirmą kartą, todėl nutarėme pasidomėti giliau, kas ir kaip.

Pasirodo, pagal įstatymą "Dėl gyventojų pajamų brangiam turtui įsigyti deklaravimo" bankai priimdami pinigus į terminuotus indėlius turėjo panašią deklaracijų reikalauti jau nuo 1993 metų, tik deklaruojamo turto dydis visą laiką buvo keičiamas. Tačiau greičiausiai dėl patrauklumo klientams, dėl

Nukelta į 12 p.

Jaunos "Exultate" choro Dainų vakaro dalyvės. Iš kairės: pirmoj eilėje Monika Čepulytė, Ramunė Bartuškaitė, Alina Raulinaitytė. Antroj eilėje matosi Lina Mojerovaitė ir Ernesta Bartuškaitė.

Patys jauniausi Dainų vakaro dalyviai ir būsimieji dainininkai Daiva ir Andrius Biliūnai, Laurutė O'Meara klausosi gražių liaudies dainų. **Fotografijos Vyto Kliorio.**

TALENTŲ MOKYKLA

Alytė Valentukevičiūtė

Tešynys. Pradžia 15 nr.

XIV

Po metų, staiga supratau, esu užmirštųjų sąrašė. Jaučiau nereikalingumą. Kitos mergaitės tokiais dalykais sau nekvaršindavo galvų. Jos sakė:

Kam gi tos aukštos materijos! Jei nepritampi čia, tai išeisi į kitą mokyklą.

Jos lankydavosi šokiuose ir gana artimai bendravo su vaikiniais. Man gi rūpėjo išlikimas mokykloje. Jų nuomone aš nesuaugusi svajoklė. Deja jos daug ko apie mane nežinojo. Bet juk aš ir neatsiverdavau. O kam? Nenoriu, kad kas naršytų po mano sielą. Slaptas svajones išsakydavau dienoraščiu. Tiesa nebuvau jau tokia vėpla kaip atrodžiau. Progai pasitaikius ir aš dingdavau. Tūnodavau giminaičių namuose. Ten laiką leisdavau daug geriau nei internate. Pareidavau ir vėl skaitydavau. Tad manęs per daug niekas ir neklausinėdavo.

Teisybė, girdėdavau tyliai ir dygias replikas skirtas man. Mačiau pavydžius žvilgsnius. Žinojau mane dabar ypač apkalba. Nenučiuokiau dėl ko. Būdavo nemalonu apie save išgirsti kažkieno sugalvotą istoriją. Kalbėjo, kad domiuosi juodąja magija. Ir auklėtoja Gučaitė labai rimtai gyrėsi mano spintoje radusi okultizmo vadovėlį. Nieko panašaus aš neturėjau ir nenujaučiau kas prikišo prie to nagus ir kas knisosi mano daiktuose. Toji Gučaitė mums atrodė iš tiesų trenkta boba. Merginos ją dažnai pašiepavo. Vasarą ji keliaudavo į Kaukazo kalnus. O iš ten grįžus pasakodavo:

- Kalnai mano turtas!

Kai ji tai sakydavo jos balsas drebėjo kaip senos ožkos. Ją greitai praminėme Kalnų

Ožka. Vos tik pamačiusios patyliukais krizendavome. Aišku, ji laimei nepastebėdavo.

Gučaitė tikrasis senmergės atspindys.

Pilka jos oda priminė išdžiūvusią salamandrą. Lūpos bebaimės ir bekravės. O plaukai trumpi ir prigluđę, prisiploję prie bukos bepakausės galvos. Ji dėvėdavo tamsius rūbus. Nešiodavo žiedą apsuktą į kitą pusę akele, kad visi galvotų, jog ji ištekėjusi. Bet visa jos povyza rėkte rėkė: ji yra vienišė panaši į vorą be tinklo. Nors žmonės kalbėjo, apie tos būtybės pamaldumą, mums ji pasirodė apsimitėlė.

Sykį jos tikrasis veidas išryškėjo, kai su grupe skrido į susitikimą su Popiežiumi. Išsipūstė kaip į vestuves. Pagaliau išsitrinko galvą, susitaisė cheminį sušukavimą. Net nusipirko aukštakulnius batelius ir apsitempė labai madingą suknią. Ją pamačiusios vos galo negavom iš juoko. Negi į Vatikaną ji skrenda melstis? Mes labiau tikėjome, kad ji šitaip gelbstisi nuo senmergystės ir varo ieškoti vyro.

Su susirūpinimu gražiausiai rausdavosi mūsų spintose. Tikėjosi ten rasti kažką intriguojančio? Arba kas būtų įrodymu, esą netinkamai elgiamės. Ko nors neįskundusi ji tiesiog nesustigėdavo. Ji rado ne tik tariamą okultizmo vadovėlį (kaip vėliau paaiškėjo, tai detektyvas). Vieną dieną jos niekingi pirštai ištraukė "Erškėčių paukščius". Ir pasklido.

Įtūžėlė netgi išplėšė kai kuriuos puslapius, tuos, kur detalčiai aprašomos meilės scenos. Kartą, kai ji išliuogė daryti eilinės kratos, su drauge paspendėm spąstus. Į viršutinę spintelę įdėjome nudvėsusią

pele. Kai Gučaitė įeis, atsidarys durelės ir pelė užlėks jai ant galvos.

- Na ką ten turit! - paklausė ji išokusi.

Jau siekė spintos durų. Truktelėjo, pelė tėsėsi ant akinių. Ši suspigo ir puolė lauk. Mes tyliai juokėmės. Taip ją pamokėme. Juk ir mes turime turėti privačių daiktų.

XV

Nors mokiausi pakankamai gerai staiga ėmiau nesutarti su smuiko mokytoja. Anksčiau, nors ji atrodė ir nuoširdi, dabar netikėtai persimainė į tikrą žiežulą kankinančią savo mokinius. Ji skleidė apkalbas, kad visai nedirbu. Tai matyt buvo Gučaitės nuopelnai. O jei specialybės mokytoja staiga darosi nepatenkinta, tai reiškia, artinasi bėda. Juk svariausias pedagogas žodis! Čia jis viską lemia. Ji išsikvietė mano tėvą ir tiesiogiai prabilo apie išlikimą.

- Jei ji ketina baigti mokyklą, jūs turėtumėte tuo pasirūpinti.

- Ką jūs turite omenyje?

- Aš padėčiau pereiti į dešimtą klasę...

- Bet? Teiravosi tėvas.

- Su sąlyga...

- Jūs norite pinigų? Kyšio? Ji tylėjo. Tyla reiškė "taip".

Apimta neviltes, kad man taip nesiseka ir viskas šioje žemėje yra apspręsta prakeitais pinigais, aš jau nesistengiau mokytis. Piktai bėgau iš pamokų ir užsiėmimų. Dingdavau nieko nesakius. Vis svarsčiau ar nepasielgus kaip kartą man šnabžtelėjo mama. Gal dar ne! Mokytoja suprato, pinigų negaus ir ji darys viską jog man sumažintų pažymį. Ne! Aš išeisiu garbingai! Išeisiu kaip man ir patarė mama. Gana tų beprasmių pastangų. Juk yra ir kitų mokyklų. Šimtai geresnių mokyklų.

Tačiau siaubingiausias dalykas dar laukė. Jis nutiko beveik prieš pačius bai-

giamuosius egzaminus. Mane palaike kitu žmogumi. Tai dar kartą patvirtino faktą, esą auklėtojos visai nepažįsta internato vaikų.

Paskutiniaisiais metais aš gyvenau su dviem artimom draugėm Lorita ir Onita. Mes gerai sutardavome ir beveik niekada nesidaravome. Nepaslaptis, buvome skirtingų charakterių, mąstymo ir svajonių. Lorita kiauras dienas grodavo mokykloje. Galima sakyti, ji tapo mano geriausia drauge. Tačiau daugelyje dalykų mudvi lenktyniaudavome. Ja visi laikė perspektyvia smuikininke. Ateitis žadėjo sėkmę muzikoje ir karjerą. Lorita grieždavo net po dešimt valandų. Jai lengvai sekėsi harmonija, solfedžio. O aš priešingai, nei ji nebeįstengiau susikaupti. Grodavau daug, bet be naudos. Harmonijos uždavinius išsprėsdavau dvejetam. Laimei, solfedžio sekėsi ne taip jau blogai. Gelbėjo absoliuti klausia. Diktantus prarašydavau per dvi minutes ir beveik visada neklaidingai. Nuostabiai tiksliai girdėdavau bosą ir jo liniją. Klasiškai tuo metu varliuodavo ir klausė manęs atsakymų.

Nesustojau galvojusi, štai įvyks stebuklas ir aš prasi-laušiu. Tada visi nustebs ir pripažins klydę. Grojau ne ką mažiau nei draugė. Tik ne visada ant pulsto gulėdavo gaidos, dažniau romanas. Dėl to nusigrodavau ir pergyvendavau, kad ir vėl koks žmogelis neatvėręs durų nekrupteltų. Tada viskas iš naujo! Prasi-dėdavo eilinė intonacijos korekcija. Kai mane apimdavo pyktis aš sviesdavau smuiką ir rašiau eiles. Eilės nesirimuodavo, liejosi padrikos ir liūdnos.

Onita visai kitoks žmogus. Ji mokėsi chorvedybos. Per dieną prie pianino praleisdavo tik valandą. Visa kita dienos dalį ji švaistydavo su draugėmis. Dažnai simuliuodavo

pamokas. Kai mudvi su kita drauguže keliaudavome į rytines pamokas, pratybas, ji voli-davosi lovoje. Juk po naktinių pasivaikšči-ojimų ji atrodydavo galutinai išsekusi. Jiedvi su kaimyne Dita skuosdavo į šokius. Būtent nuo Ditos ir prasidėjo. Ji garsėjo paleistuvystėmis. Ir jei ne ji viskas būtų buvę gerai.

Kitos mergaitės privengė Ditos. Nieks su ja nebendravo. Paskutiniu metu ta mergelė taip sustorėjo, jog neliko nė abejonės, ją išmes iš baletu. Ji tiesiog visai nesijaudino. Jos su Onita dar aktyviau bėgdavo į šokius. Dingdavo iš internato. Grįždavo vėlai, ir naktinė budėtoja pikta niurnėdavo išvydusi prietrances.

Neaišku kodėl, bet vyriausioji auklėtoja staiga ėmė keistai į mane žiūrėti. Tartum būčiau kažkuo prasikaltusi. Aš buvau apkaltinta negražiu elgesiu su specialybės mokytoja, ir dar dėl to, kad daug laiko praleidžiu už internato ribų.

Gražią ir saulėtą dieną mane pakvietė į vyrauklėtojos kambarį. Mane išvydusi ji nusuko akis. Dėstė, esą esu apsileidusi ir šioje mokykloje užimu vietą. Prašė, kad parašyčiau pareiškimą ir pati savo noru išėiti. Aš neišvaizdavau kas nutiko, o ji vis:

-Kaip tau negėda! Po viso to, geriau jau būtų pasitraukti!

Grįžau į savo aukštą. Pasimetusi pasižiūrėjau į veidrodį. Nejaugi aš - monstrė?

Gal man užbėgti įvykiams į priekį ir imtis kitos specialybės. Juk man visada būdavo itin maloniau skambinti pianinu nei graužti smuiką. Galvojau, apie viską turiu pasakyti mamai. Ji padės susigaudyti šioje maišalynėje. Pirmiausiai aš nulėčiau pasipaskoti fortepijono mokytojai. Juk ja taip tikėjau...

(Bus daugiau)

RENGINIŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 28 d., 8:30 val. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, šv. Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 17 d., 2:30 val. p.p. Tragiškojo birželio (1941) paminėjimas. Ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius baltijiečius Latvių parapijoje (Lakewood). Rengia Cleveland Baltijiečių Komitetas.

LIEPOS 22 d., 11:30 val. Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

LIEPOS 14 d., šeštadienį, 4 v.p.p. 5-oji, jubiliejinė Gijos gegužinė, Beachland piknikų vietovėje, linksmins akordeonistas Bronius Mūras.

RUGPJŪČIO 12 d. nuo 12-os iki 6-os v.v. Lietuvių klubo popietė Amerikos italų klubo pokylių vietoje.

RUGSĖJO 23 d. Madų paroda "Rudens lapai", rengia skautės Židinitės.

SPALIO 12 d. 6:30 v.v. Dievo Motinos parapijos salėje LIETUVIŲ DIENOS Ažuoliukų koncertas. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

LAPKRIČIO 11 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

GRUODŽIO 15-16 d. Šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. Bendros Kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

PSICHOLOGŲ SUVAŽIAVIMAS LIETUVOJE

2002 m. birželio 26-29 d. Vilniuje vyks pasaulio lietuvių psichologų konferencija, kurią organizuoja Lietuvos psichologų sąjunga kartu su Vilniaus universitetu.

Pagrindinis konferencijos tikslas -

pristatyti Lietuvos ir viso pasaulio lietuvių psichologų pasiekimus ir pasidalinti žiniomis apie vykdomus tyrimus. Konferencijos akademinė programa apims visas psichologijos šakas. Taip pat bus svarstomi ir psichologų veiklos klausimai: psichologų rengimas, licenzijavimas ir t.t. Konferencijos kalba: lietuvių, anglų.

Kviečiame lietuvius psichologus ir psichologijai giminingų mokslų atstovus bei visus besidominčius psichologija Lietuvoje šiame suvažiavime dalyvauti.

Dėl informacijos prašome kreiptis į organizacinio komiteto pirm. Gintautą Valicką, Lietuvių psichologų sąjunga, Didlaukio 47, Vilnius 2057, Lithuania (el.p.: gintautas.valickas@fsf.vu.lt) arba Organizacinio komiteto pirm. pavaduotoją Algį Norvilą, St. Xavier University, 3700 W. 103rd St., Chicago, IL 60655 (el.p.: norvilas@sxu.edu).

Tauriam lietuviui

A. † A.

JURGIUI MALSKIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučia žmoną ELENA ir sūnų RAIMUNDĄ su visa šeima.

*Nora ir Vincas Čėčiai
Genė Karsokienė
Mirga ir Dženasas Kižiai
Saloméja Knistautienė
Elena Nainienė
Rimutė ir Donatas Nasvyčiai
Elena Šarkauskienė*

51-jų ŠALFASS-gos ŽAIDYNIŲ KREPŠINIO IR TINKLINIO VARŽYBOS

Kaip jau buvo skelbta anksčiau, 51-sios sukaktuvinės ŠALFASS-gos žaidynės įvyks 2001 m. liepos 4-7 d.d., Toronte, Ont., Kanadoje. Vykdo - Toronto PPSK "Aušra". Šios žaidynės vyks 50 metų sukakties ženkle nuo I-jų Š. Ame-Lietuvių sporto žaidynių, įvykusių 1951 metais Toronte.

Varžybinė programa: a) Krepšinio - vyrų A ir B, moterų ir jaunių bei mergaičių A (1982 m. gimimo ir jaunesnių); b) Tinklinio - vyrų, moterų ir mišrių (Co-Ed) komandų; C) Lauko teniso; d) Stalo teniso; e) Kėgliavimo ir f) Šachmatų. Papildomai, dar bus vykdomos nepirmenybių, parodomosios varžybos: golfo, šaudymo sporto ir berniukų B (1985 m. gimimo ir jaunesnių) krepšinio.

Pasibaigus preliminarinei registracijai, duodame daugiau papildomų bei pakartotinių krepšinio ir tinklinio varžybų informacijų. Likusių sporto šakų papildomas informacijas pateiksime po gegužės 26 d.

Vyrų A ir B krepšinio varžybas numatoma pradėti liepos 4 d., trečiadienį ir užbaigti liepos 7 d. šeštadienį. Visų kitų klasių krepšinis vyks tik liepos 6 ir 7 d.d., penktadienį ir šeštadienį.

Krepšinio varžybų koordinatorius: Rimas Miečius.

Tinklinio mišrių komandų varžybas numatoma vykdyti liepos 6 d., penktadienį, o vyrų ir moterų - liepos 7 d., šeštadienį. Mišrią komandą sudaro 6 žaidėjai-jos. Aikštėje turi būti nemažiau kaip 2 moterys (arba nemažiau kaip 2 vyrai) visą laiką.

Tinklinio koordinatorius: Mindaugas Leknickas, 141 Blyth Cresc., Oakville, Ont. L6J 5H5, Canada. Tel. 905-844-7000.

Žaidynėse dalyvauti kviečiami visi Š. Amerikos lietuvių sporto vienetai ir individai, atlikę 2001 m. metinę ŠALFASS-gos narių registraciją.

Galutinė krepšinio ir tinklinio varžybų dalybių registracija privalo būti atlikta iki 2001 m. birželio 8 d. imtinai, pas žaidynių vadovą: Rimas Miečius, 54 Burrows Ave., Etobicoke, Ont. M9B 4W7, Canada.

Tel. 416-234-0878; Faksas: 416-234-8506; E-mail: rimmer1@sympatico.ca.

Norite daugiau informacijos? Sekite Website: www.salfass.com.

ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

**IŠNUOMOJAMAS ATREMONTUOTAS DVIEJŲ
KAMBARIŲ BUTAS VILNIUJE,
pačiam miesto centre, dviems savaitėms
ar ilgiau.**

Skambinti 1-301-365-5180

JAV PAŠTAS KAPSTOSI IŠ NUOSTOLIŲ

Šių metų pradžioje (sausio 7 d.) JAV Pašto tarnyba pakėlė kainas vietiniams laiškam ir siuntoms. Tačiau to nepakako, nes vėl paštas verkšlena, kad metus teks užbaigti su 2 bilijonų dol. nuostoliu. Ta proga, š.m. liepos 1 d. vėl bus keliamos kainos.

Pirmos klasės 34 ct laiško kaina už pirmą unciją pasilieka, bet už kiekvieną papildomą unciją teks mokėti po 23 ct (2 ct brangiau). Atviruko persiuntimas kainuos 21 ct (1 ct brangiau). Priority mail – Pirmenybės siunta: 1 svaras 3.50 dol. arba du svarai 3.95 dol. – nekeičiama.

Express mail – skubos siuntos: 8 uncijos 12.45 dol. (20 ct

brangiau), iki 2 svarų – 16.25 (25 ct brangiau).

Certified mail – Patvirtinta siunta: 2.10 (20 ct brangiau).

Domestic money orders – Vietinės pinigų perlaidos: 90 ct (15 ct brangiau).

Pašto dėžutės nuoma: nepakeista.

Advertising mail – skelbimai: pabrangs nuo pusės iki trijų ketvirčių cento už lakštą.

Periodicals – Periodiniai leidiniai: pabrangs apie pusę cento už egzempliorių.

Pašto tarnyba aiškina, kad jos deficitas atsiranda dėl pašto siuntų sumažėjimo, degalų pabrangimo ir padidintų algų. Spėjama, kad naujas kainų pakėlimas iki spalio 1 d. sutelks iki 200 milijonų dol., o ateinančiais ataskaitos metais iki 975 dol. milijonų.

Ger.J.

DIRVAI AUKOJO

G.Balanda, Warren, MI 35
V.Gruzdys, Cleveland, OH ... 35
A.Brizgys, Kingwood, TX 25
V.Aukštuolis, Westmont, IL 20
V.Besperaitis, Sedona, AZ 15
K.Palubinskas, Cleveland, OH 15
I.Vinclovas, Mayfield H. OH . 15
M.Lembertas, Santa Monica 12
K.Narbutaitis, Clev., OH 10
A.Vasis, Cleveland, OH 10
J.Velička, Lakewood OH 10
B.Banaitis, Arlington, MA 5
A.Pesys, Dearborn Hts. MI ... 5

Visiems aukotojams

Nuoširdžiai dėkojame

Priimamas gyventojas

Išnuomotame name gyvename 2 žmonės, priimtumėme dar trečią. Visai arti Dievo Motinos parapijos. Skambinkit: **Živilei (216) 738-1978**

**BRANGAUS TURTO
DEKLARAVIMAS**

Atkelta iš 9 p.

patogumo ar dar kitų priežasčių ilgą laiką jie to nedarė. Be to, dar neveikė ir "Pinigų plovimo prevencijos įstatymas". Žiniasklaidoj nuskambėjus skandalams apie per bankus išplautus nešvarius pinigus, taisyklės sugriežtėjo. Kaip mums pasakė keliuose specialiai aplankytuose bankuose, deklaravimo reikalavimas taimomas jau maždaug du metus. Tai liečia tik terminuotus indėlius, už kuriuos mokamos didžiausios palūkanos, ir kai įnešama arba gaunama suma viršija 46 tūkstančius Lt. Laikant pinigus einamojoje sąskaitoje arba kaupiamojoje sąskaitoje, bankai deklaracijos nereikalauja, o tik perduoda duomenis Mokesčių inspek-

cijai. Visas kitas slaptumas išsaugomas. Reikia pabrėžti, kad ir čia šios taisyklės galioja tik nuolatiniam šalies gyventojams tiek Lietuvos, tiek užsienio piliečiams t.y. tiems, kas Lietuvoje gyvena daugiau kaip 183 dienas per metus.

Mokesčių įstaigoje

Mokesčių inspekcijos Deklaravimo poskyryje, kuris Vilniuje yra Verkių g. 37, pasidomėjome, kiek sudėtinga ši procedūra. Viskas būtų gana paprasta, jei ne reikalavimas prie skelbiamos sumos pridėti pažymą apie sumokėtus mokesčius. Bandėme tarnautojams įrodinėti, kad mūsų klientų atžvilgiu tai sukuria savotišką absurdą – jų santaupos gali būti įgytos kitoje šalyje prieš keletą metų, iš kur jie dabar ims tokias

pažymas. Kaip Lietuvoje dažnai būna, tokie tarnautojai nieko nenori girdėti ir spręsti, o nelabai ir gali, apie tai kas netelpa į jų instrukcijų rėmus. Reikia pažymos ir tiek.

Susisiekus su Valstybinės mokesčių inspekcijos Gyventojų pajamų ir turto deklaravimo grupės darbuotojais, bendrą kalbą surasti buvo lengviau, nes jie ir kuria taisyklės, pagal kurias deklaruojamas turtas. Jie greitai suprato, kaip beprasmiška taikyti tai iš užsienio šalių atvykusiems tautiečiams, ir telefonu nurodė šiais atvejais pasitenkinti nurodymu, kad pinigai buvo uždirbti užsienyje iki atvykstant į Lietuvą. O mūsų Centru iškilio uždavinys rašyti Mokesčių inspekcijos vadovui oficialų raštą, prašant visoje Respublikoje patvirtinti tokias turto deklaravimo tai-

sykles, kurios nesudarytų problemų deklaruoti pinigų mūsų Centro klientams.

Ir dar. Žinojome, kad Seime svarstoma galimybė deklaruojamo turto sumą padidinti iki 120 tūkst. Lt. Šiandien sužinojome, kad Prezidentas tokią įstatymo pataisą atmetė. Jis teigia, kad "neaišku, kokiais kriterijais remiantis brangaus turto minimali vertė padidinama iki 120 tūkst. litų", ir siūlo šią sumą sumažinti iki 50 tūkst. litų. Prezidento dekretu taip pat nurodoma, kad Seimo priimtos pataisos "gali apsunkinti korupcijos faktų išaiškinimą ir ištyrimą".

Be to, V.Adamkaus teigimu, minėto įstatymo nuostatos turi būti suderintos su Pinigų plovimo prevencijos įstatymo nuostatomis.

Žilvinas Beliauskas
Direktorius

AKTUALIOJI TRADICINIŲ ...

Atkelta iš 6 p.

prijungti prie to didelio išlikusio proto visos tautos gerovės kėlimo vardan. Kitų būdų mes dar nežinome. Nei taupymas, nei pensininkų apiplėšimas biudžeto prieaugio neduoda.

Tik sekant šiais pasiūlymais, gali baigtis ekonominis biurokratijos karas prieš tautą, vadovaujant Vyriausybei.

Mums lieka tik palinkėti sėkmės.

P.S. Beje, apie viziją. Ją tautininkai siūlo tokią: Lietuva turi būti pažangi, išlaikiusi sveikas tradicijas, tautiškai orientuota, tolerantiška demokratinė besivystanti pereinamojo laikotarpio valstybė, žengianti į saikingai reguliuojamos rinkos ekonomiką, besilygiuojanti į ekonomiškai pažangias ir išsivysčiusias informacines industrines valstybes, kur sugebėjimai ir išmintis nukreipiami visos visuomenės suklestėjimo labui.

(Tautininkų žinios, 2001 metų balandžio mėn.)

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

**EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE**

passports - visas - prepaid tickets

**SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS**

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
- Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel.: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS Į LIETUVĄ - 2001
Visi skrydžiai - geriausiomis kainomis
Atstovaujama FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

Rita Staškutė-Žvirblienė

MATAS REALTY

Rita P. Matienė - Broker - Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser - Įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas

V. R. MATAS Vytas R. Matas - Attorney-at-Law - Advokatas
Visi teisiniai pataravimai

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119 (216) 486-2530
2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124 (440) 473-2530